

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

Συνδρομή ἑτησία
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
Ἑλλάδος . . ὄρ. 7
Ἐξωτερ. . . φρ. 7

Ὁ πληρῶνων συνδρομητῆς ὀφείλει νὰ ἀπαιτῆ
ἔντυπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς τῆς Διευθύνσεως.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΣΤΡΑΠΗΣ
—ὁδ. Βορείου 13.—

Ἔτος Γ'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῆ 15 Σεπτεμβρίου 1896.

Ἀριθ. 18.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διὰ τοὺς συνδρομητὰς μας.—Περὶ τῆς κληρονομικότητος (συνέχεια).—Τὰ θαυμάσια τῶν παρὰ τοὺς πόλους χωρῶν (συνέχεια καὶ τέλος).—Αἱ περὶ τὸν πόλιν ἐκστρατεία τοῦ Νανσέν καὶ τοῦ Ἀνδρέ.—Ἡ Εὐρώπη καὶ οἱ ἀντίζηλοι αὐτῆς.—Πόθεν προῆλθον τὰ ὀνόματα τῶν πέντε μερῶν τοῦ κόσμου.—Οἱ θησαυροὶ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας.—Τὰ ἐπισκεπτήρια παρὰ διαφόροις λαοῖς.—Γεωργικά.—Δενδροκομικά.—Πρακτικά συμβουλαὶ ὑγιεινῆς.—Οἱ πλουσιότεροι κάτοικοι τῆς Ἀμερικῆς.—Ἀποτελέσματα τογολυφίας.—Τὸ ἰαπωνικὸν ταχυδρομεῖον.—Παράξενος συνήθεια.—Οἱ κερδήσαντες ἀριθμοὶ τοῦ λαχείου τῶν ἀρχαιοτήτων.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΜΑΣ

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ συνδρομητὰς μας, ὧν ἡ ἑτησία συνδρομὴ ἔληξε τὴν 15ην Σεπτεμβρίου, νὰ φροντίσωσι περὶ ἐγκαίρου ἀνανεώσεως τῆς συνδρομῆς των, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τις περὶ τὴν τακτικὴν τοῦ φύλλου ἀποστολῆν.

Ὅσοι τῶν κ. κ. ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεὶ συνδρομητῶν τῆς «Ἀστραπῆς» ἤλλαξαν κατοικίαν παρακαλοῦνται ἵνα ἐγκαίρως γνωστοποιήσωσιν εἰς τὰ γραφεῖα ἡμῶν τὴν νέαν αὐτῶν διεύθυνσιν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΟΣ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 17).

Δύναται τις νὰ ἀπαντήσῃ πολλὰ παραδείγματα, ἐπιβεβαιοῦντα τοῦτο, παρὰ τε τῆ ἀνθρωπίνῃ κοινωνίᾳ καὶ παρὰ τοῖς ζώοις.

Ἴδου διατί οἱ χωρικοὶ θέλοντες νὰ διατηρήσωσι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ γένος τῶν οἰκιδίων ζῶων, π. χ. τῶν ὀρνίθων, ἐπιμελῶς ἀποχωρίζουσιν αὐτὰς ἐκ τῶν ἀλεκτόρων τοῦ ἄλλου γένους. Τὸ τοιοῦτον φαινόμενον καλεῖται «κληρονομικότης διὰ τῆς ἐπιρροῆς».

Ἐκτὸς τῶν γενικῶν νόμων τῆς κληρονομικότητος, ὑπάρχουσιν ἀκόμη καὶ διάφοροι θεωρίαι, λίαν ὁμῶς ἀντιπαθητικαί. Οὕτω παρατηρεῖται τινες ἰσχυρίζονται, ὅτι τὸ παιδίον κληρονομεῖ τὰς πνευματικὰς ἰδιότητας ὁμοῦ μετὰ τῶν φυσικῶν παρὰ τοῦ ἐνὸς γονέως, ἄλλοι δὲ ὅτι εἰς γονεὺς μεταδίδει μόνον τὰ πνευματικά, ὁ δὲ ἕτερος μόνον τὰ φυσικὰ χαρακτηριστικά. Ὡς παράδειγμα τῆς μεταδόσεως τοῦ χαρακτῆρος ἐκ τοῦ πατρὸς εἰς τὸν υἱὸν δεῖκνύουσι τὰ ἀρχαῖα ρωμαϊκὰ γένη τῶν Δελίων, τῶν Φαβίων, τῶν Κλαυδίων καὶ ἄλλων, ὧς δὲ παράδειγμα τῆς μεταδόσεως τῆς μεγαλοφυΐας ἐκ τῆς μητρὸς εἰς τὸν υἱὸν — τὸν Ζ. Ζ. Ρουσσὸ, τὸν Γουῆμον, τὸν Κάντιον κλ. Ὁ διάσημος Β. Γέτε ἀναφέρει, ὅτι ἐκληρονόμησε παρὰ τοῦ πατρὸς του τὴν εὐθυκρισίαν, παρὰ δὲ τῆς μητρὸς του τὸν σαρκασμὸν καὶ τὴν ὀξύνειαν, τὴν ἀποστροφὴν πρὸς ἰσχυρὰ συναισθήματα. Περαιτέρω, ἐπιστήμονές τις ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ ὁμοιότης μεταβαίνει ἐκ τοῦ πατρὸς εἰς τὰ τέκνα,

ἐκ δὲ τῆς μητρὸς εἰς τὰς θυγατέρας, (κατ' εὐθείαν κληρονομικότητος). Ἄλλ' ὑπάρχουσι πολλαὶ παρατηρήσεις καταδεικνύουσαι τὸ ἐναντίον.

Ὁ πατὴρ μεταδίδει τὰ χαρακτηριστικά του εἰς τὰς θυγατέρας. ἡ δὲ μήτηρ εἰς τοὺς υἱοὺς (διασταυρωμένη κληρονομικότητος). Ὁ πατὴρ π. χ. μεταδίδει εἰς τὰς θυγατέρας του τὸ σχῆμα τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν χειρῶν, ἡ δὲ ὑφὴ τῶν κατωτέρων μελῶν τοῦ σώματος μεταδίδεται ὑπὸ τῆς μητρὸς ἢ οἱ υἱοὶ πολλάκις ὁμοιάζουσι πρὸς τὴν μητέρα των κατὰ τὴν μόρφωσιν τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ἄνω ἄκρων, κατὰ δὲ τὸν σχηματισμὸν τῶν ἐπιλοιπῶν μελῶν τοῦ σώματος εἰς τὸν πατέρα.

Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἄμεσον κληρονομικότητα, ὅτε οἱ ἀπόγονοι λαμβάνουσι τὰ χαρακτηριστικά ἰδιώματα ἄμέσως παρὰ τοῦ πατρὸς ἢ μητρὸς. Τόσον πολλὰ παραδείγματα ὑπάρχουσιν ἐπιβεβαιούντα τοῦτο, ὥστε δὲν θὰ ἔφθανεν ὁ χώρος μιᾶς διατριβῆς ἐν περιοδικῷ. Ἄς περιορισθῶμεν μόνον εἰς τὰ σπουδαιότατα, ἀρυσθέντα παρὰ τοῦ Παργαμῆν ἐκ διαφόρων Ρώσων καὶ ξένων συγγραφέων. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Κολμπόουρου, ἐξόχου λογιστοῦ, παρῆσται ἡμῖν ἐκπληκτικὸν παράδειγμα τῆς κληρονομικῆς μεταδόσεως τῆς δυσφορίας. Ἦτοι, ἡ προμήτωρ τοῦ Κολμπόουρου εἶχεν ἐν ἑκατέρᾳ τῇ χειρὶ ἀνά δέκα δακτύλους καὶ ἀνά ἕξ ἐν ἑκατέρᾳ τῷ ποδί. Ἀυτὴ ὑπανδρεύθη ἄτομον τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε ταύτην τὴν δυσφορίαν, ἐνῶ ἐκ τῶν τριῶν, γεννηθέντων ἐκ τούτου τοῦ γάμου, τέκνων, τὰ δύο εἶχον περιττοὺς δακτύλους· οἱ ἀπόγονοι αὐτῆς, ἐκ πέντε ἀτόμων—οἱ τέσσαρες εἶχον ἐπίσης περιττοὺς δακτύλους καὶ ἐκ τῶν ὀκτῶ δισεγγόνων τὰ τέσσαρα ἐπανάλαβον τὴν αὐτὴν δυσμορφίαν.

Ἐν τῷ συγγράμματι τοῦ περιωνύμου ἀνθρωπολόγου Κατράζ ἀναφέρεται οὐχ ἦττον χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τῆς ἐπιρροῆς τοῦ πατρὸς. Ὁ Ε. Λαμπέρ, γεννηθεὶς τῷ 1717 ἐκ τελείως ὑγιῶν γονέων, μέχρι τῆς διμήνου τοῦ ἡλικίας οὐδὲν διεκρίνετο τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν του. Ἄλλ' ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἡ ἐπιδερμὶς αὐτοῦ ἤρξατο νὰ μαυρίζῃ, μετὰ δὲ τινὰ ἔτη τὸ παιδίον ἤδη ἐπὶ τοσοῦτον διεκρίνετο μεταξὺ τῶν λοιπῶν, ὥστε ἐκλήθη ἀνθρωπος-ἀγριόμορφος.

Ἄπαν τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἐξαιρέσει τοῦ προσώπου, τῶν παλμῶν καὶ τῶν πελμάτων ἦτο κεκαλυμμένον δι' εἶδος τινος θώρακος ἔχοντος πᾶχος ἐνὸς δακτύλου, εἰς δὲ τὰ πλευρὰ ὁμοιάζοντος πρὸς τὰ κέντρα τοῦ ἀκανθοχοίρου. Καθ' ἕκαστον ἔτος ὁ θώραξ οὗτος ἐπιπτεν, ἐφαίνετο ἡ ὑγιὴς καὶ λεῖα ἐπιδερμὶς, ἀλλὰ ταχέως αὐτὴ ἐκ νέου ἐκαλύπτετο διὰ τοῦ σκληροῦ θώρακος.

Ὁ Λαμπέρ ἐνυμφεύθη, καὶ ἀπεδείχθη, ὅτι οἱ υἱοὶ καὶ οἱ ἔγγονοι αὐτοῦ ἐκληρονόμησαν τὸν θώρακά του. Ἡ μεταγενεστέρη ἱστορία ταύτης τῆς περιέργου οἰκογενείας εἶνε ἄγνωστος.

Πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς κληρονομικῆς μεταδόσεως ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀναφέρομεν περὶ τοῦ τυφλοῦ Λεκόντου, ὅστις εἶχε 37 τέκνα καὶ ἐγγόνους, τῶν ὁποίων ἅπαντες κατὰ τὴν 15—16 ἡλικίαν ἤρχιζον νὰ ἀποβάλλωσι τὴν ὄρασίν των, περὶ δὲ τὴν 22τὴν ἡλικίαν τελείως ἀπετυφλοῦντο.

Ὡς παράδειγμα τῆς συγχρόνου ἐπιρροῆς τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς ἐπὶ τῶν ἀπογόνων, ἀναφέρομεν τὸν Γάλλον μηχανικὸν Λ. Ζαφρουά, υἱὸν ἀπλῶς Νεγριτινῆς καὶ εὐπαιδύτου Γάλλου. Ὡς πρὸς τὸ χρῶμα, τὰ χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου, τὴν κόμην καὶ τὴν ἰδιόζουσαν ὄσμην τὴν ὁποίαν ἀναδίδουσιν οἱ Νέγροι, οὗτος τελείως ὁμοιάζε πρὸς τὴν μητέρα του, ἀλλὰ κατὰ τὰς κλίσεις καὶ τὸν χαρακτῆρα οὗτος ἦν ἀκέραιος εὐπαιδύτου Γάλλος.

Ὁ διδάκτωρ Πέρσεν παράγει ἐν παράδειγμα ἁμοιότητας μεταδόσεως (ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς) καὶ αὐτῶν τῶν καθαρῶς φυσικῶν χαρακτηριστικῶν. Οὗτος διηγείται περὶ ἐνὸς δούλου Νέγρου, ὅστις ἐνυμφεύθη λευκὴν γυναῖκα. Τὸ ἐξ αὐτῶν γεννηθὲν βρέφος τελείως ὁμοιάζε πρὸς τὴν μητέρα του κατὰ τὸ χρῶμα τῆς ἐπιδερμίδος, ἀλλὰ δεξιόθεν κάτω τῆς ὁμοπλάτης ἦσαν μέρη τινὰ τοῦ δέρματος, ὀλομέλανα.

Ἡ ἐπιρροὴ τῆς κληρονομικότητος καταδείκνυται καὶ ἐν τοῖς χαρακτηριστικοῖς τοῦ προσώπου, ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ, τῇ φωνῇ τῷ βαδίσματι κτλ. ὡς καὶ ἐν τῇ μεταδόσει εἰς τοὺς ἀπαγόνους τῶν ψυχικῶν ἰδιοτήτων καὶ ἱκανότητων, τῶν ταλάντων, τῶν παθῶν κτλ.

Εἶνε γνωστὸν, ὅτι παρὰ τοῖς Ρωμαίοις οἰκογενεαὶ τινες ἔλαβον τὰς οἰκογενεακάς των ἐπικλήσεις ἐκ τινων φυσικῶν ἰδιοτήτων, π. χ. ἡ οἰκογένεια τῶν Νασόνων. Δὲν ποιούμεν λόγον περὶ τῆς κληρονομικότητος τοῦ κοινῶς διαδομένου τὴν σήμερον φαινομένου τῆς μέθης διότι εἶνε καταληπτὸν εἰς πάντας. Ὡς παράδειγμα τῆς κληρονομικῆς φιλαργυρίας μνημονεύομεν τοῦ ἀρχαίου ταμείου αὐτοκράτορος Βεσπασιανοῦ, ὅστις εἶχε προγόνους τοκογλύφους καὶ ὑπαλλήλους ἐν ταῖς τραπέζαις. Ὡς ἐπιβεβαίωσις τῆς κληρονομικότητος τῶν ἐγκλημάτων χρησιμεύει ἡ ἀρχαία ρωμαϊκὴ γενεὰ τῶν Κλαυδίων· αὕτη σκληρὰ καὶ δεσποτικὴ οὔσα, ἔδωκε τῷ κόσμῳ τοιοῦτον ἀμείλικτον τύραννον, οἷος ἦν ὁ Τιβέριος καὶ τοιοῦτους αἰμοχαρεῖς κακούργους, οἷοι ἦσαν ὁ Καλλιγούλας, ὁ Κλαύδιος, ὁ Ἀγριππίνας καὶ ὁ τεσατόμορφος Νέρων. Ἡ γενεὰ αὕτη τελείως ἐξοντώθη μόνον μετὰ 600 ἔτη ὑπαρξίν. Ὡς παράδειγμα παγ-

τοιδοῦ, κληρονομικῆς διαθέσεως χρησιμεύει καὶ ἡ γνωστὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Γαλλίας ἐπὶ τοῦ μεσαιῶνος γενεὰ τῶν πριγκήπων Κονδέ. Σχεδὸν ἅπαντα τὰ μέλη ταύτης τῆς γενεᾶς, λέγει ὁ Σὲν-Σιμών, διεκρίνοντο ἐπὶ τῇ ἐξάψει, ἀφοβία, φιλοπολεμία, ἐκτάκτοις διανοητικοῖς προτερήμασι ἀλλὰ καὶ χαμερπέσι πάθει τῆς καρδίας καὶ τῆς θελήσεως, κακεντρεχεῖα, μικροπρεπεῖα, λαιμαργία, φιλαργυρία, τυραννομανία καὶ αὐθαδία. Ἡ κληρονομικὴ μετάδοσις τῶν ταλάντων ἐπεμαρτυρήθη διὰ σειρᾶς μεγαλοφυῶν γενεῶν. Ἐκ τῆς οἰκογενείας π. χ. τῶν Μπάχων ἐν διαστήματι δύο αἰῶνων ἐξῆλθον 29 σημαντικοὶ μουσικοὶ, ἐκτὸς τοῦ περιφανοῦς Σεβαστιανοῦ, ἐκ 42 ἰταλῶν καὶ ἰσπανῶν ζωγράφων οἱ συγγενεῖς ἦσαν ἐξοχοὶ τεχνίται τοῦ εἶδους των. Ὁ μαθηματικὸς Μπερνούλλη ἀνῆκεν εἰς οἰκογένειαν ἣ ὁποία ἐπὶ 200 ἔτη ἔδωκεν εἰς τὴν ἐπιστήμην δέκα ἐξόχους μαθηματικούς. Οἱ Δαρβίνοι ἐπικυροῦσι τὴν κληρονομικὴν μετάδοσιν ἐκ τοῦ πατρὸς εἰς τοὺς ἀπογόνους ἐκτάκτου μεγαλοφυῶς· ὁ πατὴρ τοῦ περιωνύμου Τσάρλς Δαρβίνου ἦν γνωστὸς ἰατρός, ὁ δὲ θεῖος, ἐξόχος βοτανικός.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ὑπὸ τῶν γονέων εἰς τοὺς ἀπογόνους μετάδοσιν τῶν διανοητικῶν καὶ ψυχικῶν προτερημάτων, ἐκ πείρας εἶνε γνωστὸν, λέγει ὁ Παργάμην ὅτι γονεῖς, πεπροικισμένοι διὰ μεγάλο ποσοῦ ἐγκεφάλου, καλοῦ ἐγκεφαλικοῦ ὄργανισμοῦ (πολλῶν πτυχῶν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ) εὐφυῖας, ἠθικότητος καὶ ἀνεπτυγμένης μορφώσεως, συνήθως γεννῶσι συνετοὺς, ἠθικοὺς καὶ ἱκανοὺς παῖδας, ἐνῶ γονεῖς μετὰ τῶν ἀντιθέτων ἰδιοτήτων τοῦ ἐγκεφάλου, κυλιόνται συνήθως ἐν βαθεῖα ἀμαθία καὶ δίδουσιν ὑπαρξίν εἰς ὄντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βλακῶδη.

Ἐκ τούτου τελείως εἶνε καταληπτὸν, διατὶ συνήθως βλέπομεν ὀλοκλήρους γενεὰς διακρινόμενας ἐπὶ εὐφυῖα, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοιαύτας οἰκογενεὰς αἰτινες κατέχουσι κληρονομικῶς μετρίαν ἱκανότητα, ἐπὶ δὲ ἠλιθιότητα. Καὶ ἐν τούτῳ οὐδὲν τὸ περίεργον, ἀφοῦ κληρονομικῶς μεταδίδονται ἡ μόρφωσις καὶ αἱ λειτουργίαι τῶν διαφόρων ὀργάνων, διατὶ νὰ μὴ κληρονομῶνται καὶ αἱ ψυχικαὶ ἰδιότητες; Αἱ νευρικαὶ ἕνες μεταδίδονται κληρονομικῶς, ὡς οἰαδιήποτε ἄλλαι ἕνες, ἡ δὲ σκέψις εἶνε ἰδιότης τῆς ζωτικῆς ὕλης· ἐπομένως καὶ ἡ σκέψις δύναται νὰ μεταδοθῇ κληρονομικῶς. Περὶ τούτου περιττὸν εἶνε νὰ ἀμφισβητῶμεν, ἔχοντες παρ' ὀφθαλμῶν πολυάριθμα γεγονότα, ἐπιβεβαιούντα τὴν ψυχικὴν κληρονομικότητα.

Ἄλλὰ πῶς ἐξηγητέα ἐκεῖνα αἱ περιπτώσεις, ὅταν ἐκ τῶν εὐφυῶν πατέρων καὶ μητέρων γεννῶνται τέκνα μετρίου νοῦ ἢ τελείως βλακῶδη; Ἄρα γε προῆλθον τυχαίως; Ἄλλὰ

τούτο δὲν εἶνε ἐπεξηγήσις, ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ τύχη εἶνε ἀδύνατος ἐν τῇ σκοπίμῳ, νομοταγεῖ καὶ ἔμφρονι ἐνεργείᾳ τῆς φύσεως. Ἀκριβέστερον ἐξηγεῖται τὸ ἔκτακτον τοῦτο φαινόμενον διὰ τῆς μὴ εὐνοϊκῆς συρροῆς τῶν περιστατικῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας περιέπεσε τὸ βρέφος (ἂν ὑποθέσωμεν, ὅτι τούτο δὲν ὑπεβλήθη εἰς κινδύνους τινὰς ἀκόμη ἐν τῇ νηδίᾳ τῆς μητρὸς του). Πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν, λέγει ὁ Παργάμην, ὅτι τὸ βρέφος γεννᾶται μετὰ τῶν σπερμάτων τούτων ἢ ἐκείνων τῶν κλίσεων, εἴτε καλῶν εἴτε κακῶν, φυσικῶν καὶ ἠθικῶν, ἀλλὰ ταῦτα δύναται νὰ ἀναπτυχθῶσιν ἢ νὰ διαμένωσιν ἐν τῇ ἀρχικῇ των καταστάσει ἀναλόγως τῆς ἐπιρροῆς εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ὑποβληθῇ τὸ βρέφος, τοῦ κύκλου ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ ζῆση, τῶν παραδειγμάτων τὰ ὁποῖα θὰ ἔχη πρὸ ὀφθαλμῶν.

Ἄς λάβωμεν ὡς παράδειγμα τὸν υἱὸν τοῦ μαθηματικοῦ ἢ τοῦ μουσικοῦ. Ἀμφότεροι οὗτοι ἐμφανίζονται εἰς τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ μόνον μετὰ προδιαθέσεως πρὸς τὴν εὐφυῖαν τοῦ πατρὸς. Ὁ υἱὸς τοῦ μαθηματικοῦ ἔχει προδιάθεσιν πρὸς τοὺς ὑπολογισμοὺς, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ μουσικοῦ λαμβάνει παρὰ τῶν γονέων τοῦ μουσικῶν ἐγκέφαλον, ἀκοὴν λεπτοῦς καὶ εὐστροφούς δακτύλους κτλ. Ἄλλ' ὅπως τὰ σπέρματα ταῦτα λάβωσιν ἀνάπτυξιν, ἀπαιτοῦνται οἱ κατάλληλοι ὄροι τοῦ βίου καὶ τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως. Δὲν εἶνε ἀρκετὸς μόνον ὁ καλὸς σπόρος ὅπως παράξη καλὸν καρπὸν, ἀπαιτεῖται καὶ κατάλληλον ἔδαφος. Τίς γινώσκει, τί θὰ ἀπέβαινον πολλὰ ἀνεγνωρισμένα μεγαλοφυῖα τῆς ἀνθρωπότητος, ἂν περιστοιχίζοντο ὑπὸ ἄλλων ὄρων;

Ἴδου διατὶ βλέπομεν τόσας περιπτώσεις μικρονοίας, ἠλιθιότητος καὶ μωρίας ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἐρρίκου ἰδ', Λουδοβίκου ἰδ', Κρομβέλου, Λαφονταίνου, Γέτε καὶ Ναπολέοντος ποιῶσι περιττὴν τὴν ἀνάμνησιν ἄλλων ὀνομάτων.

Ἐκτὸς τούτου, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν ἄνευ προσοχῆς καὶ τοῦτο, ὅτι ὡς μεγαλοφυεῖς ἄνδρες νυμφεύονται ἐν παρωχηταῖ ἡλικίαι, π. ἔ. ἐφαρμόζουσι εἰς τὸ ἔργον ἤδη ἐξασθενησάσας ἱκανότητάς, πρὸς δὲ τούτοις ἐκλέγουσι συζύγους νεαρὰς γυναῖκας. Παραιτέρω, οἱ μεγαλοφυεῖς ἄνδρες διακρίνονται ἐπὶ μεγάλῃ εὐαισθησίᾳ, ἐξάψει, διάγουσιν ἄτακτον βίον, πλήρη παραξένων καὶ μωρῶν πράξεων, πάντα δὲ ταῦτα τὰ περιστατικά οὐκ εὐνοϊκῶς ἀπηχοῦσιν εἰς τοὺς ἀπογόνους.

(Ἐπεταὶ τέλος)

ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ

ΤΩΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΟΥΣ ΧΩΡΩΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ἴδε ἀρ. 17)

Αἱ βόρειαι ἀλώπεκες ἀπαντῶσι κατὰ μεγαλύτερον ποσὸν ἢ αἱ ἄρκται. Αὐταὶ εἶνε διαδομέναι ἐν ταῖς πολικαῖς χώραις τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου. Κατὰ τὴν μορφήν των αὐταὶ ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς ἀλώπεκας τῆς εὐκράτου ζώνης ἀλλὰ κατὰ τὸ μέγεθος εἶνε ἔτι μικρότερα. Τὸ χρῶμα αὐτῶν μεταβάλλεται κατὰ τοὺς καιροὺς τοῦ ἔτους. Τὸ ἔαρ αὐταὶ εἶνε τεφρώδεις, τὸν δὲ χειμῶνα αἱ μὲν εἶνε λευκαὶ ὡς ἡ χιών αἱ δὲ ὑποκύανοι, ἀλλὰ εἶνε λευκαὶ μετὰ μελανῶν οὐρῶν. Ἡ κατάστασις των εἶνε ἀξιολυπητέρα καὶ τῆς τῶν λευκῶν ἄρκτων. Αὐταὶ εἶνε αἰμοχαρέςτεροι τῶν λευκῶν ἄρκτων καὶ ὡς ἀσθενέστεραι, δυσκολώτερον εὐρίσκουσι τὴν τροφήν των. Αὐταὶ κατασκοπεύουσι τὰς φώκας μετὰ πολλῆς ὀρέξεως ἀλλὰ δὲν τολμῶσι ν' ἐπιπέσωσι κατ' αὐτῶν. Αἱ ἄρκται διέρχονται τὸ θέρος συγκριτικῶς καλλίτερον ἢ τὸν χειμῶνα διότι τρέφονται διὰ μυῶν (lemning), λευκῶν πόρων καὶ ὠν πολλῶν παρυδατίων πτυνῶν. Ἄλλ' ὡς ἐπέβη ὁ χειμῶν, ὅταν πᾶν ζῶν καλύπτεται, διὰ τὰς ἀλώπεκας δὲν μένει τροφή. Σπανίως αὐταὶ εὐρίσκουσι ἀποθανόντα ἐκ τοῦ ψύχους λαγῶν ἢ πέρδικα βεθυισμένα εἰς τὴν χιόνα. Αὐταὶ ἀναγκάζονται νὰ βαδίζωσι ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τῶν λευκῶν ἄρκτων, ὡς οἱ θῶες ἀκολουθοῦσι τοὺς λέοντας, ἐλπίζουσαι ὅτι θὰ εὕρωσι λείψανά τινά ἐκ τῆς τροφῆς αὐτῶν διὰ νὰ πληρώσωσι τὴν κενὴν των γαστέρα. Πολλάκις αὐταὶ ἀναγκάζονται νὰ ἀρκεσθῶσι εἰς ὅ,τι ἐκβράσει αὐταῖς ἡ θάλασσα διὰ τῶν σχισμῶν τῶν πάγων τ. ε. μίδια καὶ ἄλλα κογχύλια ἀκόμη δὲ καὶ φύκη. Ὄταν πλοῖον τι ἀγκυροβολήσῃ μετὰ τῶν πάγων, παρ' αὐτὸ συσσωρεύονται πολλὰ ἀλώπεκες· αὐταὶ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις περιτρέχουσι, ἐγείρουσι τοὺς ρῶθινάς των καὶ μετ' ὀρέξεως ἀπορροφῶσι τὴν ὀσμὴν ἐκ τῶν φαγητῶν, συγχρόνως δὲ ἀπλήστως καταδιβρώσκουσι ἅπαντα τὰ ἀποφάγια τὰ ἐκριπτόμενα ἐκ τῶν πλοίων. Ὄταν τινὲς ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ πλοίου ἐξέλθωσι εἰς ἐκδρομὴν, αἱ ἀλώπεκες συνοδεύουσιν αὐτοὺς τρέχουσι ὀπισθεν τῶν ἐλκύθρων, περιφέρονται παρὰ τὰς καλύβας καὶ συχνάκις εἰσέρχονται εἰς αὐτάς. Αἱ ἀλώπεκες εἶνε ὑπερμέτρως παράτολμοι· αὐταὶ πλησιάζουσι ὑμᾶς, ἀτενίζουσι κατὰ πρόσωπον ἐκβάλλουσαι φωνὰς τινὰς ὁμοίας πρὸς ἀσθενῆ ὑλακίην. Ἀν πυροβολήσῃτε κατ' αὐτῶν, ἀπομακρύνονται, ἀλλ' ὡς φαίνεται, μετὰ μεγάλης λύπης διότι ἐξακολουθοῦσι στρέφουσαι ὀπίσω τὴν κεφαλὴν καὶ μετ' ὀλίγον

πάλιν σὰς ἐπισκέπτονται. Αὐταὶ πολὺ ἀνησυχοῦσι τοὺς περιγητὰς. Ὁ Φόγγ καὶ ὁ Μπὸρν περιδεύοντες ἀνὰ τὴν νῆσον Γιάν-Μάκεν ἠναγκάζοντο νὰ προφυλάττωσι ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν ἀλώπεκων οὐ μόνον τὴν τροφήν ἀλλὰ καὶ τὰ ἐνδύματά των. Ὄτε τὸ πλοῖον τοῦ Μπέρριγγ συνετοίβη ἐν τῷ πορθμῷ ἐπικληθέντι πρὸς τὴν μὴν αὐτοῦ (Βερίγγειος πορθμὸς) αἱ κυναὶ ἀλώπεκες περιεκύκλωσαν τὸ πλοῖον αὐτοῦ καὶ οἱ ναῦται ἐξεγερθέντες τοῦ ὕπνου παρετήρησαν ὅτι τὰ ὑποδήματα αὐτῶν εἶχον βλαβὴν ὑπὸ τῶν ὀδόντων τῶν ἀλώπεκων. Ὁ θαλασσοπόρος Στέλφερ ἐπισκεφθεὶς τοὺς αὐτοὺς τόπους ἠναγκάζετο διὰ τῶν ὄπλων νὰ ἀμύνηται κατὰ τούτων τῶν παρατόλμων ἀρπάγων. «Τὰ παιγνίδια τῶν ἀλώπεκων μετὰ τῶν ὀδοπόρων λέγει οὗτος, ὑπερβαίνουσι καὶ αὐτὴν τὴν εὐστροφίαν καὶ ὀξυνοίαν τῶν πιθήκων. Αὐταὶ ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς εἰσέρχονται εἰς τὰς κατοικίας ἡμῶν ἐκλεπτον τὰς πύρας, τὰ ὑποδήματα καὶ τὰς χειροκελίδας ἡμῶν, ἀκόμη δὲ ἤρπαζον τὰς μαχαίρας καὶ τὰς βακτηρίας ἡμῶν. Αὐταὶ οὕτως ἐπιτηδείως ἐξήγαγον ἐκ τῶν βαρελίων τὰ τεμάχια τοῦ κρέατος ὥστε ἡμεῖς ἐξ ἀρχῆς δὲν ὑποπτευόμεθα ὅτι τὰ βαρέλια ἐπειράχθησαν. Ὄτε ἐφρονέουμεν ἰστάμενον πτηνόν, πολλάκις αἱ ἀλώπεκες ἤρπαζον αὐτὸ ἐκ τῶν χειρῶν μας καὶ τὰς ἐξεδικούμεθα διαπερώντες διὰ τῶν μαχαίρων μας. Ὄπου καὶ ἂν ἐκρύπτομεν τὸ κυνήγιόν μας, ὅπου καὶ ἂν τὸ ἐκαλύπτομεν διὰ λίθων, αἱ ἀλώπεκες πανταχοῦ εὐρίσκον αὐτὸ ἀλληλοδοχοῦμεναι ἐν τῇ ἀρσεί τῶν ἀντικειμένων διὰ τῶν ὁποίων προφυλάττομεν αὐτό. Ἐνίοτε ἐκρεμῶμεν ἐπὶ ὑψηλῶν στήλων τὴν προμήθειαν τῶν τροφῶν μας, ἀλλὰ τὰ πανοῦργα ζῶα ἢ ὑπέσκαπταν τὰ θεμέλια αὐτῶν ἢ ἀνεργιχῶντο ἐπ' αὐτῶν ὡς γαλλοὶ καὶ κατέρριπτον τὴν τροφήν μας. Αὐταὶ κατεσκόπευον τὰς πράξεις μας καὶ πανταχοῦ ἠκολούθουν ἡμᾶς. Ὄταν ἡ θάλασσα ἐκρῖψῃ ζῶον τι, αὐταὶ κατόρθωναν νὰ τὸ καταφάγωσι πρὶν ἢ φθάσωμεν εἰς τὸ μέρος. Ἄν δὲ δὲν ἐπρόφθανον νὰ τὸ καταφάγωσιν, αὐταὶ πρὸ τῶν ὀμμάτων ἡμῶν ἀρπάζουσαι τὰ λείψανα ἐκρυπτον ἐν τοῖς ἀπροσβάτοις τόποις. Τὴν νύκτα ὅτε ἐκοιμώμεθα, αἱ ἀλώπεκες ἤρπαζον παρ' ἡμῶν τὰ δέρματα τῶν ζῶων διὰ τῶν ὁποίων ἐκαλυπτόμεθα ὡς καὶ τοὺς πῆλους καὶ τὰ χειρόκτια ἡμῶν. Ὄπως αἱ ἀλώπεκες μὴ κλέψωσι διὰ νυκτὸς τὰς φονευθείσας ὑφ' ἡμῶν βίδρας κατεκλινόμεθα ἐπ' αὐτῶν ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐξέγερσιν ἡμῶν κατεπλησθόμεθα βλέποντες καταφαγόμενον τὸ κρέας αὐτῶν. Ἐπὶ τέλους τόσον ὠργίσθημεν, ὥστε ἀπεφασίσταμεν νὰ ἐξολοθρευσωμεν ἀμειλίχτως τούτους τοὺς ἄρπαγας διὰ τοῦ προστυχόντος ἀντικειμένου. Ἐκρατοῦμεν τεμάχιον κρέατος καὶ τὸ ἐδεικνύο-

μεν εἰς τὰς ἀλώπεκας· ὡς αὐταὶ ἐπλησίαζον, ἐφρονέουμεν αὐτάς διὰ τοῦ πελέκους τὸν ὁποῖον ἐκρατοῦμεν διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς· ἢ ἰστάμενοι παρὰ τὸ πτώμα κερᾶς τινος φώκης, προσποιούμεθα ὅτι δὲν βλέπομεν τὰς ἀλώπεκας προερχομένας καὶ εὐθὺς ὡς αὐταὶ ἤρχιζον νὰ κατεσθίωσι τὴν φώκην ἐφρονέουμεν αὐτάς διὰ τῶν βακτηριῶν μας. Καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐκεῖ διατριβῆς μου, ἐφόνευτα διακοσίας ἀλώπεκας. Τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως ἡμῶν, ἐν τῷ τρίτῳ ὥρῳ ἐφρονεῦθησαν ὑπὲρ τὰς 70 ἀλώπεκες διὰ τῶν δερμάτων τῶν ὁποίων ἐκαλύψαμεν τὴν καλύβην μας».

Μόνον ἡ τρομερὰ πείνα ἀναγκάζει ταῦτα τὰ συνήθως δειλὰ καὶ ἄγριζα ζῶα νὰ ὦσιν οὕτω παράτολμα. Ἐπὶ τοῦ πάγου πολλάκις ἀπαντῶσι πτώματα ἀλώπεκων συγκείμενα μόνον ἐκ δέρματος καὶ ὀστέων ὡς φαίνεται ἢ πείνα καὶ ἢ ἐξασθένεισι ἐφόνευσαν αὐτάς. «Πῶς ἠδύνατο τοῦτο νὰ συμβῇ, ἀναφέρει ὁ πλοίαρχος Μπέλλω, συγκινηθεὶς ἐκ τοῦ θεάματος τούτων τῶν σωμάτων, πῶς ἦτο δυνατόν ὥστε ἡ φύσις νὰ ἀφήσῃ ζῶντα ὄντι ἀνεὶ πηγῆς πρὸς διατροφήν; Τὰ φυτορῖχα ζῶα δὲν διεγείρουσι τοιαύτην συμπάθειαν καίτοι ἡ τροφή αὐτῶν ἀποτελεῖται ἐκ λειγῶν καὶ βρώων καὶ εἶνε ὁμοιομορφος, ἐν τούτοις εὐρίσκεται κατὰ μέγα ποσόν. Ὡς ἀντιπρόσωποι τούτων τῶν ζῶων παρίστανται μόνον ἡ τάρανδος καὶ οἱ μοσχοφόροι βῆες. (Οἱ πρῶτοι ἀπαντῶσιν ἐν τῇ Λαπλανδίᾳ, Ρωσσίᾳ, Ἀμερικῇ, Γροενλανδίᾳ ἕως εἰς τὴν Σπιτσοβέργην, ἐν Ἰσλανδίᾳ καὶ ἐν ἀπείροις ταῖς βορείαις χώραις. Ἐν τῇ Σιβηρίᾳ καὶ τῇ Ἀμερικῇ αἱ τάρανδοι (βόρειοι ἔλαφοι) περιπλανῶνται κατὰ μεγάλας ἀγέλας ἀνὰ τὰς ἀπεράντους νομάς δις μετακίουσαι κατ' ἔτος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον. Εὐθὺς ὡς ἐπέβη τὸ φθινόπωρον, αὐταὶ καταλείπουσι τὰς ἀκτὰς τοῦ παγωμένου ὠκεανοῦ καὶ ἀπέρχονται εἰς τοὺς ὑψηλοὺς τόπους οἰτινες κείνται νοτίως τῶν τουνδρῶν τῆς Σιβηρίας καὶ τῶν ἀγῶνων λάνδων τῆς Ἀμερικῆς. Κατὰ τὴν ἀνοιξὴν περὶ τὸ τέλος τοῦ Μαΐου ὅτε ὁ ζωογόνος ἥλιος ἐφραίνῃ τὰ χόρτα καὶ ἐπὶ τῶν τάρανδων ἐπιπέσωσι σμήνη κωνώπων, αὐταὶ ἐκ νέου λαμβάνουσι τὴν πρὸς βορρᾶν ἄγουσαν ὅπου εὐρίσκουσι χλοερὰς νομάς ἐκ βρώων καὶ λειγῶν. Κατὰ τὰς μεταναστατεύσεις των αὐταὶ πορεύονται κατ' ἀγέλας ἐκ 200—300 ζῶων, τὸ δὲ ἄθροισμα αὐτῶν ἀερεχται εἰς 10—20 χιλ. ἐξαιρετικῶς δὲ εἰς 10¹ χιλ. Πολλοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι αἱ τάρανδοι κατὰ τὰ ταξίδια των φυλάττουσιν ὠρισμένην τάξιν. Οἱ ἄρρενες ἀρχίζουσι καὶ κλείουσι τὴν ἀγέλην, τῶν θηλέων πορευομένων ἐν τῷ μέσῳ. Οἱ λύκοι καὶ οἱ ἄρκτοι τοῦ τόπου κατασκοπεύουσι προσεκτικῶς τὰς κινήσεις τῶν τάρανδων καὶ ἅμα ἀπολειφθῆ εἰς τὰ

ὀπίσω ἢ ἀποχωρισθῆ τάρανδος τις ἐκ τῆς ἀγέλης, οὗτοι ρίπτονται ἐπ' αὐτῆς καὶ τὴν κατασπαράσσουσι. Αἱ δὲ ἀλώπεκες ἀρκοῦνται εἰς τὴν συλλογὴν τῶν λειψάνων. Ἐπὶ τῶν ἀγελῶν περιστρέφονται ἀετοὶ καὶ ἄλλα ὄρνεα ἀναμένοντα τὴν λείαν. Ἀν τὴν πορείαν των ἀναχαιτίσῃ ποταμὸς, αἱ τάρανδοι ἐκλέγουσι τοιοῦτον τόπον εὐδατον τὸν ὁποῖον διαπλέουσι συσσωρεύμεναι στενωῶς παρ' ἀλλήλας. Μικρόθεν αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν, περιστρεφόμεναι ὑπὸ μεγάλων καὶ κλωνοειδῶν κεράτων ὁμοιάζουσι πρὸς κινητὰ ὄρη. Εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ ἀπωτάτου βορρᾶ σὶ τάρανδοι εἶνε ἀπαραίτητοι. Τινὲς ἐκ τῶν λαῶν τῆς Σιβηρίας ὡς καὶ αἱ Ἰνδικαὶ φυλαὶ ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ ἀποδιέπουσιν εἰς τὸν τάρανδον ὡς τὴν πηγὴν πάντων τῶν χρειωδῶν ἐν τῇ τροφῇ καὶ ἐνδυμασίᾳ. Οἱ ἐγγύωροι ἐπιπύπτουσι κατὰ τῶν τάρανδων ὅταν αὐταὶ διαπλέωσι ποταμόν τινα. Οἱ θηρευταὶ κρύπτονται μετὰ τῶν ἀκτιῶν των ὀπισθεν βράχου ὅθεν αἰφνιδίως περικυκλοῦσι πανταχόθεν τὴν κολυμβῶσαν ἀγέλην καὶ ἀρχίζουσι νὰ προσβάλλωσιν αὐτὴν διὰ τῶν μακρῶν δοράτων των. Πολλοὶ βόρειοι λαοὶ, ὡς οἱ Λαπλανδοὶ, οἱ Φοῖνοι, οἱ Σαμογέδαι, οἱ Τουνγούζοι, οἱ Τσοῦκσοι κτλ. ἐπιθάσσευσαν τὴν τάρανδον ἥτις χρησιμεύει εἰς αὐτοὺς ὡς εἰς ἡμᾶς ὁ βούς, ἡ ἀγέλας καὶ ὁ ἔππος. Οὗτοι ζευγνύουσιν αὐτὴν εἰς τὸ ἔλαυθρον, τρώγουσι τὸ κρέας καὶ πίνουσι τὸ γάλα αὐτῆς. Ἄλλ' ἡ τάρανδος δὲν εἶνε τόσον εὐπειθὴς ὡς τὰ ἡμέτερα κατοικίδια ζῶα, πάντοτε δὲ διαμένει ἐν ἡμιαγρίῳ καταστάσει. Ὄταν ὁ Λαπλανδὸς βόσκει ἀγέλην συγκειμένην πολλάκις ἐκ 500 τάρανδων δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν ἡσυχίαν τὴν ὁποίαν ἔχουσι οἱ ποιμένες μας. Βλέποντες μακρόθεν, δυσκόλως δύναται νὰ ἐννοήσῃ ἂν ὁ ποιμὴν διευθύνει τὴν ἀγέλην ἢ ἂν ἡ ἀγέλη ἄγῃ καὶ φέρῃ κατὰ βούλησιν τὸν ποιμένα. Ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν κυνῶν ὁ ποιμὴν δυσκόλως δύναται νὰ συναθροίσῃ τὴν ἀγέλην ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. Τὰ ζῶα ταῦτα ἔχουσι πολὺ μέγала κέρτα καὶ ἀνάστημα ὡς τὸ τῶν ἡμετέρων ὀρεινῶν ἐλάφων· ταῦτα βεδίζοντα πρᾶγχοι κρῖτον ὁμοιον πρὸς τὸν ἀκούμενον κατὰ τὴν πτῆσιν τῆς χαλάζης ἐπὶ τῆς ὑέλου· ὁ κρότος οὗτος παράγεται ἐκ τῆς προσαύφως πρὸς ἀλλήλα των ἄρθρων τῶν ποδῶν αὐτῶν. Ἡ ὄψις τῶν τάρανδων φαίνεται συγχρόνως ἄγριος καὶ δειλῆ. Ὁ ποιμὴν ὀφείλει καθ' ἐκάστην ἐσπέραν νὰ περικλείῃ τὴν ἀγέλην τοῦ εἰς τινα περιφραγμένον τόπον, τὸ δὲ ἔργον τοῦτο προξενεῖ αὐτῷ οὐκ ὀλίγον κόπον. Ἡ ἀμελῆς τῶν θηλέων δὲν εἶνε εὐχερής· πρὶν ἀρχίσωσι τὴν ἀμελῆσιν, δένουσι τὰ κέρατά των διὰ μακροῦ λωρίου, συσφιγγουσι τὰ στόματά των καὶ προτδένουσι τὰ ἀμελγόμενα ζῶα εἰς τι δένδρον.

Καί ὡς ὑποζύγιον, ἡ τάρανδος δὲν εἶνε πάντοτε εὐπειθής· αὐτὴ φέρεται μεθ' ὀλιγότητος τῆς δυνάμεως εἰς τὸν δρόμον συμπαρασύρει τὸ ἔλκυθρον ὑπερπηδῶσα ἀντὶ νὰ περιέλθῃ ἅπαντα τὰ προσκόμματα καὶ διατρέχει ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ περὶ τὰ 120 χιλιόμετρα. Αὐτὴ δὲν ὑποτάσσεται πάντοτε εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἡνίοχου καὶ πολλάκις, ἀνατρέπουσα τὸ ἔλκυθρον, ἐξακολουθεῖ ταχέως τὴν φυγὴν τῆς. Ἄν δὲ ὁ ἡνίοχος λίαν ἰσχυρῶς κρατεῖ τὰς ἡνίας, ἡ τάρανδος στρέφεται καὶ τὸν διαπερᾶ διὰ τῶν κεράτων τῆς ἢ τὸν λακτίζει διὰ τῶν ὀπισθίων τῆς ποδῶν. Λαοὶ τινες τῆς Σιβηρίας ὡς οἱ Τουνγούζοι, οἱ Τσοῦκοι καὶ ἄλλοι κατώρθωσαν νὰ τιθαστεύσωσι τὴν τάρανδον. Ὁ πλοίαρχος Παλάνδερ κυβερνήτης τῆς «Βέγας» ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκδρομῆς τοῦ καθηγητοῦ Νόρδενσελδ διηγείται ὅτι εἶδεν ἕνα ἐκ τῶν Τσοῦκων ἐπιθεωροῦντα τὴν ἀγέλην του. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀγέλης ἐβάδιζεν ὁ γεροντότερος τάρανδος μετὰ μεγάλων κεράτων· οὗτος πλησιάσας τὸν κύριόν του ἐτριψε τὴν ρίνα αὐτοῦ εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὅπως ἐκφράσῃ τὴν χαρὰν του, ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τοῦ ἰδιοκτῆτου, αἱ δὲ λοιπαὶ τάρανδοι ἴσταντο ἀκίνητοι καὶ ἀνέμενον τὴν σιρὴν των. Ὁ ἰδιοκτῆτης ἔθεσε κατὰ σειρὰν τὴν ἀγέλην του ἀφῆνων ἐκάστην τάρανδον νὰ τὸν χαιρετήσῃ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐκράτει ἀπὸ τῶν κεράτων παρατηρῶν προσεκτικῶς ἐπὶ ἐν λεπτόν. Ὁ ἰδιοκτῆτης περὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἐποίησε σημεῖον καὶ ὅλη ἡ ἀγέλη κατηνύθη εἰς τὴν νομὴν. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι ὁ ἰδιοκτῆτης ἐφέρετο καλῶς πρὸς τὸ ποιμνίον του καὶ ὅτι μετὰ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀγέλης ἐπεκράτει πλήρης ὁμοφωνία.

Οἱ Τουνζοῦοι ἐσυνέθισαν τὴν τάρανδον οὐ μόνον πρὸς ἔλξιν τῶν ἐλκυσθρῶν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπίβασιν. Τὰ σάγματα αὐτῶν εἶνε ἐπίπεδα, τετράγωνα καὶ ἀνευ ἀναβολῶν, ἐπιτιθέμενα ἐπὶ τῆς ὁμοιότητος τοῦ ζώου. Ὅπως ἐπίβωσι καὶ καθίσωσιν ἐπὶ τοῦ σάγματος οἱ ἀναβάται μεταχειρίζονται τὰ τόξα των στηριζόμενα ἐπ' αὐτῶν, ἀντὶ δὲ χαλινῶν κρατῶσι λωρίον προσδεμένον ἀπὸ τῶν κεράτων τοῦ ζώου. Οἱ Κορεάται κατώρθωσαν ἐπὶ τοσοῦτον νὰ τιθαστεύσωσι τὴν τάρανδον ὥστε αὐτὴ βοηθεῖ αὐτοὺς κατὰ τὴν σύλληψιν τῶν ἀγρίων συντρόφων των. Εἰς Γάλλος πρῶτος χρηματίσας ὡς διερμηνεὺς ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ τοῦ Λα-Περούζου διηγείτο μετὰ τὴν ἐκ Καμτσάτσκας εἰς Γαλλίαν ἐπιστροφὴν του ὅτι ἐν ταῖς ἐκ τάρανδων ἀγέλαις τῶν Ἰκορεατῶν εὐρίσκονται πάντοτε τάρανδοί τινες εἰδικῶς προωρισμένοι διὰ τὴν σύλληψιν τῶν συντρόφων των. Τὸ ἐνοστικὸν τούτων τῶν ζώων, λέγει οὗτος, εἶνε καταπληκτικόν. Αὐταὶ ζητοῦσι τὴν λείαν νεμόμεναι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἡσυχῶς. Συναινῶσαι ἀγρίαν τάρανδον αὐταὶ χωρὶς νὰ δεῖξωσι χαρὰν

ἢ ἐκπληξιν ἀρχίζουσι νὰ μιμῶνται ἀπάσας τὰς κινήσεις αὐτῆς καὶ διὰ τούτου προσελκύουσιν αὐτήν. Ἀρχίζει τὸ παίγνιδιον: Παλαίουσιν ἀλληλοδιώκονται καὶ ἐκ νέου διώκονται. Ὅταν φεύγωσι καὶ παίζωσιν αἱ τιθασταὶ τάρανδοι ἀπαρατηρήτως προσελκύουσιν τὸν σύντροφόν των εἰς τὸ μέρος ὅπου ἴσταται ὁ κυνηγὸς καὶ τὸ θῦμα συλλαμβάνεται. Ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος τοιαύτης θήρας: προσδένουσιν εἰς τὰ κέρατα τῆς τιθασσοῦ τάρανδου σχοινίον ὡς παγίδα, ἢ τις κατὰ τὸ παίγνιον τῶν ζώων συχραίνεται ὑπὸ τῶν κεράτων τῆς ἀγρίας. Ἡ αἰχμάλωτος προσπαθεῖ νὰ ἀπαλλαγῇ καὶ ὅσον περισσότερον αὐτὴ σύρει καὶ στρέφει τὸ σχοινίον τόσο ὁ δεσμὸς ἰσχυρότερον σφίγγεται. Τότε φθάνει ὁ θηρευτὴς καὶ συλλαμβάνει τὸ θῦμα. Ἄλλ' ἐνίοτε ἡ ἀγρία τάρανδος αἰσθάνεται τὴν παγίδα, ἢ τις τῇ ἐτοιμάζεται καὶ δραμαίως φεύγει.

Αἱ ἀγέλαι τῶν μοσχοφόρων βοῶν δὲν εἶνε τόσο πολυάριθμοι ὡς αἱ τῶν τάρανδων. Πρὸ ἐκατοντάδων ἐτῶν οἱ περιηγηταὶ ἀπῆντων παρὰ τὸν κόλπον Γούδων ἀγέλας ἐξ ἐκατοντάδων μοσχοφόρων βοῶν, ἀλλὰ τὴν σήμερον ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ἐν τῷ ἀρχιπελάγει τοῦ Πάρρου συναντῶνται μία ἢ δύο ἀγέλαι ἐκ δέκα μόνον βοῶν. Τὰ ζῶα ταῦτα δύσμορφα ὄντα ἔχουσι βραχὺ ἀνάστημα, μικροὺς πόδας, μακρὰς τρίχας φανούσας μέχρι τῆς γῆς καὶ μεγάλα καὶ ὀξεᾶ κέρατα. Ταῦτα διακρίνονται ἐπὶ τῇ θαυμασίᾳ των εὐστροφίᾳ. Ταῦτα ἀναρριζῶνται καὶ κατέρχονται τοὺς κρημνοὺς ὡς αἱ ἀγριαὶ αἰγες καὶ πηδῶσιν ἀπὸ βράχου εἰς βράχον. Οἱ μοσχοφόροι βόες συνειθίσαντες εἰς τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἀπομόνωσιν δὲν φοβούνται ἐκ τοῦ ἀνθρώπου καὶ δὲν φεύγουσιν ἀπαντῶντες αὐτόν. Ὁ περιώνημος θαλασσοπόρος Μάκ Κλίντοκ ἀναφέρει ὅτι εἶδεν ἅπαξ ἐπὶ τῆς νήσου Μελβίλ ἐννέα μοσχοφόρους βόας. Οὗτοι παρατηρήσαντες τὴν προσέγγισίν του μετ' ἀπορίας ἠτένιζον εἰς αὐτόν μὴ κινούμενοι. Οὗτος ὅτε ἐπλησίασε τὰ ζῶα ἀπέτελεσαν ἡμικύκλιον καὶ κλίνοντα τὴν κεφαλὴν ἔτεινον πρὸς τὰ ἐμπρὸς τὰ διαπλεκόμενα ὀξεᾶ κέρατά των. Ὁ Μάκ-Κλίντοκ κρατῶν πυροβόλον προσέβαλε τὸ ἰσχυρότερον ἐκ τούτων τῶν ζώων περὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἀγωνίᾳ. Τὰ λοιπὰ ἴσταντο πάλιν ἡσυχῶς καὶ μετ' ὀλίγων χωρὶς νὰ ἐφιστῶσι προσοχὴν εἰς τὸν φονεὺν σύντροφόν των, ὡς τίποτε νὰ μὴ συνέβῃ, ἤρχισαν νὰ σκάπτωσι διὰ τῶν κεράτων των τὴν γῆν πρὸς ἐκζήτησιν τροφῆς. Οὐδὲ ὅπως ἦτο δύσκολον νὰ ἐξολοθρευθῇ ὀλόκληρος ἡ ἀγέλη αὐτῶν. Κατὰ τοὺς λόγους ἐτέρου πειρηγητοῦ εἰς μοσχοφόρος βοὺς βληθεὶς διὰ σφαίρας ἐπὶ τοῦ μετώπου κατὰ τὴν βάσιν τῶν κεράτων ἐξηκολούθει ἡσυχῶς νεμόμενος χωρὶς νὰ ἐνοχληθῇ ὑπὸ τῆς ἐκπυροστροφῆς τῆς βολῆς, ἢ δὲ σφαῖρα εὐρέθη

ἀμορφος ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸ γένος τούτων τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ πολυπληθέστεροι ἀντιπρόσωποι ζῶσιν ἐν τῷ ἀπωτάτῳ βορρᾷ τῆς δυτικῆς Γρελανδίας μέχρι τῆς 81ης μοίρας τοῦ πλάτους, βαθμηδὸν ἐξοντοῦνται ὑπὸ τῆς ἀμειλικτοῦ χειρὸς τοῦ ἀνθρώπου.

Τὰ πτηνὰ καταλαμβάνουσι σπουδαίαν θέσιν ἐν τῷ βασιλείῳ τῶν ζώων τῶν βορείων χωρῶν. Ἐνεκα τῆς ἀφθόνου τροφῆς τῆς ὑπὸ τῆς θαλάσσης παρεχομένης καὶ τῆς καταλληλότητος τῶν χρυσοφυγέτων αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἐρήμων νήσων καὶ τῶν κρημνωδῶν ἀκτῶν ταῦτα πολλαπλασιάζονται πρὸς βορρᾶν κατ' ἀπειρα ποσά. Ταῦτα τὰ πτηνὰ μόνον κατὰ τὸ θέρος ζῶσιν ἐν τοῖς βορείοις τόποις, ὅπου νεοττεύουσιν, ὠτοκοῦσιν, ἐπωάζουσι καὶ περιποιοῦνται τὰ νεογνά των. Ἰσθὺς ὡς πλησιάζει ὁ χειμὼν, ἅπαντα τὰ πτηνὰ, οἷον θαλάσσιαι περισστεραὶ, θαλάσσιαι χελιδόνες, λάροι, πιγγβίνοι, γρελανδικαὶ νήσσαι, ἀγριαὶ χῆνες κτλ. ἐγκαταλείπουσι τὸν βορρᾶν καὶ ἀρίπτανται πρὸς νότον εἰς τὰς θερμὰς χώρας.

Ὁ Κάρολος Μαρτὴν ταξιδεύων ἀνὰ τὴν Σπιτςμπεργῆν ἠδυνήθη νὰ παρατηρήσῃ παρὰ τὴν νήσον Λόππεν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Νορβηγίας, ἀκόμη δὲ καὶ βορειότερον ἐπὶ τῶν ἀποκρήμων βράχων τῆς ἀρκτικῆς νήσου ἀπειραριθμοὺς ἀγέλας παρυδατίων πτηνῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἰδοὺ τί γράφει: «αἱ ἐξοχὴ τῶν βράχων σχηματίζουσι σειρὰν βαθμίδων ἐπ' ἀλλήλας κειμένων ἀμφιθεατρικῶς καλύπτονται ὑπὸ πικνῶν στρωμάτων ἐκ κλωσσῶν ἐπωάζουσῶν μετὰ τῶν κεφαλῶν ἐστραμμένων πρὸς τὴν θάλασσαν. Πέριξ τῶν βράχων ἴπταντο ἐπὶ τῆς θαλάσσης τὰ ἄρονα ἀποτελοῦντα ὀλόκληρα νέφη καὶ ἐζήτουν θαλάσσια μίδια, τὴν ἀγαπητὴν των τροφήν. Δυσκόλως περιγράφεται ὁ κρότος, ἡ φωνὴ τούτων τῶν πτηνῶν ἐν τῷ ἀέρι. Ὁ ἔκθαμβος θηρευτὴς ἰστάμενος ἐνώπιον αὐτῆς τῆς ζώσης θυέλλης δὲν δύναται νὰ ἐκλέξῃ πτηνὸν καὶ δὲν γνωρίζει ποῦ νὰ σκοπέυσῃ. Οὗτος πυροβολεῖ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν. Ἀμέσως παράγεται ἰσχυρότερος κρότος μετὰ τῶν πτηνῶν: τῶν ἵπταμένων, τῶν κολυμβῶντων καὶ τῶν καθημένων ἐπὶ τῶν βράχων ἅπαντα ἐγείρονται ἐκ τῶν τόπων των· αἱ χωρισταὶ φωναὶ συγχέονται εἰς γενικὸν ὄσηχον θόρυβον καὶ ἐκκοφροῦσι τὸν ἀσυνεῖθιστον θηρευτὴν».

Ὁ διδάκτωρ Χέσε ταξιδεύων διὰ πλοίου παρὰ τὰς δυτικὰς ἀκτὰς τῆς Γρελανδίας ἐγένετο αὐτόπτης παρομοίου θεάματος. Οὗτος εὐρισκόμενος ἐν χιλιόμε. μακρὰν τῆς ἀκτῆς παρετήρησεν ἐπιτοῦ ὕδατος ἀναριθμήτους ἀγέλας πτηνῶν, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ πλοίου ἀπέπτοντο καὶ ἰσχυρῶς ἐκρουον τὰ πτερὰ των. Ἐν τῷ ἀέρι ἤκούετο ἀσυνήθης κρότος ὁμοί-

ᾶζων πρὸς τὸν ἐκ τοῦ καταρράκτου ἐξερχόμενον κρότον. Οὗτος βαθμηδὸν ἠξάνετο καὶ ἐγένετο τόσο ἰσχυρὸς ὥστε τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου μόλις ἠδύνατο νὰ συνεννοηται. Ὁ κρότος παρήγετο ἐκ τῆς πλήξεως τῶν πτερῶν ἐπ' ἀλλήλα καὶ τῆς ἰσχυρᾶς φωνῆς τῶν ἀπειραριθμῶν πτηνῶν, τὰ ὁποῖα ἐκάλυπτον ὀλόκληρον τὴν βραχὺδὴ ἀκτὴν. Ἐκάστη ἐξοχὴ τῶν βράχων, πολὺ ἢ ὀλίγον εὐρεία, ὀρίζοντια ἢ καμπύλη, μακρὰ ἢ βραχεῖα ἐκαλύπετο ὑπὸ τῶν πτηνῶν ἀποτελούντων πυκνὰν σειρὰς. «Μακρόθεν, λέγει ὁ διδάκτωρ Χέσε, ταῦτα ὁμοιάζον πρὸς στρατιώτας φέροντας λευκὰ ὑποκάμισα καὶ μέλανας πῆλους. Τὰ πτηνὰ τὰ καλύπτοντα τὸ κάτω μέρος τοῦ βράχου ἠδύνατο νὰ ἀπαριθμηθῶσι· τὰ δὲ ἀνωτέρω αὐτῶν κείμενα συνεχέοντο εἰς πυκνὰ στρώματα, τὰ δὲ ἰστάμενα ἐπὶ τῆς κορυφῆς δὲν διεκρίνοντο διὰ τοῦ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἡ θέσις καὶ ἡ ἀκίνησις πάντων τούτων τῶν πτηνῶν κατεδεικνύοντο ὅτι ταῦτα εἶνε κλωσαὶ ἐπωάζουσαι. Ἐξαίφνης ἐκ τοῦ πλοίου ἠκούσθησαν πυροβολισμοὶ καὶ εἰς τὴν θάλασσαν κατέπεσεν ὀλόκληρος βροχὴ ἐκ πτηνῶν. Τὰ πτηνὰ μετὰ κρότου ὁμοίου πρὸς ἰσχυρὰν οὐραγὴν ἀπέπτοντο ἐκ τῶν φωλεῶν των. Ταῦτα συνέκειντο ἐκ τόσο ἀμυθίου ποσοῦ, ὥστε ἰπτάμενα ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐκάλυπτον αὐτὸ διὰ σκιᾶς ὡς μέλανος νέφους. Πολλὰ ὡς κατέπεσον εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἐπὶ τῶν βράχων, συνετρίβησαν καὶ ἀπέτελεσαν εἰς αὐτοὺς λευκὰς καὶ κυτρίνας κηλίδας. Τὰ πτηνὰ ἀπομακρυνθέντα ἐπὶ ἐκατοντάδας μέτρων ἐκάθησαν ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ἀλλὰ τὰ θήλα δὲν ἔμενον ἡσυχὰ ἐπὶ πολὺν χρόνον, γινώσκοντα, πιθανῶς, ὅτι τὰ ὡς των θὰ καταστραφῶσιν ἀνευ αὐτῶν· διὰ τούτο ταῦτα κατὰ πρῶτον ἀπέπτοντο καὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὰς φωλεὰς των, ὅπου ἤρχισαν νὰ παλεύωσι καὶ νὰ μάχωνται διὰ τὰς φωλεὰς καὶ τὰ ὡς των. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ τάξις καὶ ἡ ἡσυχία ἐπανήλθεν εἰς ὅλας τὰς ὀροφὰς τῶν βράχων καὶ τὸ μέρος ἔλαβε τὴν προτέραν του ὄψιν.

ΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΠΟΛΟΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΝΑΝΣΕΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕ

Ὅτε ὀλόκληρος ὁ πεπλητισμένος κόσμος μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ κρυπτοῦ φόβου ἐν τῇ καρδίᾳ του παρηκολούθει τὰς τελευταίας ἐτοιμασίας τοῦ Ἀνδρέ περὶ τοῦ ὁποίου ἐν τῇ «Ἀστραπῇ» προηγουμένως εἶχονεν γράψαι, ἀπροσδοκῆτως ἐνεφανίσθη ὁ Νανσέν ὅστις ἐπλανᾶτο ἐπὶ τρία ὀλόκληρα ἔτη ἀνὰ τοὺς πόλους χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ πληροφορήσῃ περὶ τῆς ὑπάρξεώς του. Πόσον πολὺ ἔκτοτε μετεβλήθη ἡ φυσιογνωμία τοῦ κόσμου. Ἐν Ρωσίᾳ ἀνῆχθεν εἰς τὸν θρόνον ἄλλος Τσάρος, ἐν Γαλλίᾳ δύο πρόεδροι τῆς δημοκρατίας ἀντηλλάχθησαν, ἡ Ἰα-

κωνία ενίκησε την Κίνα, ανακαλύφθησαν αι ακτινες Χ υπό του Ρέντγεν. Ίδου αι σπουδαιότεραι νέαι ειδήσεις τας οποίας έμαθεν κατ'α την αίσαν έλευσίν του ο Νανσέν. Απίθανα εινε εις αυτόν ταυτα τ'α γεγονότα, ως εινε άπίθανα δι' ημάς αι περιπέτειαι αυτού αιτινες μ'λλον όμοιάζουσι πρὸς τ'α άθλα τών ήρώων του φανταστικού δράματος του Ίουλίου Βέρν ή πρὸς διηγήσεις εκ του πραγματικού βίου. Ένεκα τούτου καί η έπιτυχία της έκστρατείας του Νανσέν εινε μεγίστη. Π.δ παντός ετέρου, ούτος έφθασε μέχρι της 83ο 24» βορείου πλάτους, τ. ε. εχώρησε κατά τρεις περίπου βαθμούς εις τ'α πρόσω υπέρ τους προηγούμενους έξερευνητάς του πόλου ούτω π.χ. ο Άμερικανός Λάκβουδ κατά τὸ 1882 έφθασε μέχρι της 83ο 24' βορείου πλάτους. Ο Νανσέν ανεκάλυψε πολλές νέας χώρας καί νήσους ιδί'α εν τ'η Καρική θάλασση καί παρὰ τας ακτάς της Σιθηρίας, τούτο δέ εινε λίαν σπουδαίον διὰ τὸν πλοῦν τών εμπορικῶν ατμοπλοίων εν Σιθηρία. Αι πικρατηρήσεις αυτού επί της θερμοκρασίας καί του ύδατος του Παγωμένου ώκεανού εινε άνακτιμηται συμβολαί εις τας γνώσεις ήμῶν περί τών βορείων όρων του θερμοῦ ρεύματος Γόλφστρεμ, οι δέ μετεωρολόγοι τῷ όρειλουσι μεγάλην εύγνωμοσύνην ένεκα παρατηρήσεων επί της θερμοκρασίας καί της ατμοσφαιρικής καταστάσεως εκείνων τών χωρῶν εις τας οποίας αυτός πρώτος επάτησεν. Ο Νανσέν, ως γνωστόν, εξεκίνησε διὰ του ατμοπλοίου (Φράμ) τ'η 12 Ίουλίου 1893 έχων πλήρωμα 12 ναυτιών. Η όδός διὰ της οποίας έμελέτα ν'α φθάση εις τὸ τέρμα της έκστρατείας του ήτο ὅλας νέας. Ένώ άπκντες οι προηγούμενοι περιηγηται προσεπάθουν ν'α άντιπάλαιωσι κατά τών στοιχειών λαμβάνοντες παντοειδή προφυλακτικά μέτρα όπως μη περιφραχθῶσιν υπὲ τών κολοσσαίων πάγων, ο Νανσέν άπεράτισε ν'α αναγκάση τας δυνάμεις της φύσεως ν'α τῷ έξυπρητησῶσιν εισελθῶν εις τ'ην Καρικήν θάλασσαν καί παραπλέων τας ακτάς της Σιθηρίας παρὰ τας νο-σιθηρικές νήσους, συνέλαβε σχέδιον ν'α εκκινήση πρὸς βορρᾶν καί ν'α εισδύση εις τὸν πάγον. Τὸ ρεύμα τὸ ὅποιον, κατά τ'ην πεποιθησίν του, χωρεῖ εντὺθεν διὰ του μέσου της πολικής χώρας ίσως καί δι' αὐτοῦ του πόλου έπρεπε ν'α εκβάλη αὐτὸν ὁμοῦ μετὰ του πάγου εις τ'ην θάλασσαν μετὰ τ'ης Γριλανθίας καί της Σπιτσμπεργεν ὅθεν η επάνοδος αὐτοῦ εις τ'ην Νορβηγίαν, τ'ην πατρίδα του, ήτο εύκολος, τ'ης όδοῦ κατ' εύθειαν βαινοσύσης. Ο Νανσέν ὅπως δύνηται τὸ πλοῖον ν'α άνθίσταται εις τ'ην ισχυράν πρόσκρουσιν του πάγου έδωκεν εις αὐτὸ ιδιαίτερον σχήμα τὸ πλοῖόν του ούτω κατεσκευάσθη ὡστε ὁ πάγος εγλύστρα υπ' αὐτό. Ο ύπολογισμός του Νανσέν άπεδείχθη αληθής. Τὸ ατμόπλοιον (Φράμ) έγένετο άριστος παγοσχιστής. Ο Νανσέν άνευ πολλῶν δυσχερειῶν διελθὼν τ'ην Καρικήν θάλασσαν έπλεε παρὰ τας ακτάς της Σιθηρίας μέχρι τών νο-σιθηρικών νήσων, εκείθεν δέ εξεκίνησε πρὸς βορρᾶν. Οτε ὁ πάγος έγένετο τόσον παχὺς, ὡστε αδύνατος ήτο πᾶσα εις τ'α πρόσω όδος, τὸ Φράμ εκάθησε μετὰ τῷ πάγου ως παιδίον εν τῷ λύκῳ καί έφέρετο επί του πάγου βορειο-δυτικῶς. Δύο χειμῶνες καί εν θέρος ο Νανσέν έπλεε ὁμοῦ μετὰ τών συντρόφων του διερχόμενος ὅτε μὲν έλευθερώσε από του πάγου θάλασσας, ὅτε δέ άγνώστους χώρας (εν τούτοις άνωθεν της 82 μοίρας του βορείου πλάτους γ'η δὲν άπήντα). Οτε δέ εγνώσθη ὅτι τὸ ρεύμα θ'α φέρη τὸ Φράμ, ως ύπετίθετο, εις τ'ην θάλασσαν τ'ην περιβόρηνουσαν τ'ην Σπιτσμπεργην καί ὅτι θ'α διελθῆ οὐχί δι' αὐτοῦ του πόλου, ο Νανσέν άποφάσισε ν'α αποπειραθῆ ὡπως

φθάση εις τὸν πόλον. Ομοῦ μετὰ του λοχσοῦ Ίσχανσεν άφήκαν τ'η 14η Μαρτίου 1895 τὸ Φράμ υπό τ'ην 83 μοίραν 59' βορείου πλάτους καί 102 μοίραν 27' ανατολικῶ μήκους του Γρίνιτς, λαθόντες μεθ' έαυτῶν 28 κύνας, 3 έλκυθρα καί δύο λέμβους, τὸ δέ έπίλοιπον πλήρωμα εγκατέλειψεν υπό τ'ην άρχηγίαν του Οττο Σβερδουπ, alter ego του Νανσέν περί του ὁποίου ο τελευταίος λέγει: (Αν δὲν ήτο ο Σβερδουπ, εγὼ οὐδέποτε πιθανῶς θ'α ήδύναμην ν'α επιχειρήσω τ'ην έκστρατείαν ταύτην). Από τούτου του χρόνου ο Νανσέν ήδη δὲν συνεντήθη μετὰ τῶν συντρόφων του. Ένα μῆνα μετὰ τ'ην εγκατέλειψιν του πλοίου ούτος μετὰ του Ίσχανσεν έφθασεν (τ'η 1 Ἀπριλίου 1895) εις τὸ ανώτατον πλάτος. Έν τ'η ὁδῷ των συνήντησαν πολλὰς άνυπερβλήτους δυσχερείας. Οὔτοι πάντοτε εχώρουν επί τών πάγων τούς ὁποιους τὸ ρεύμα έσυρε πρὸς νότον, ήναγκάζοντο ν'α βαδίζωσιν, ούτως ειπείν, δύο βήματα πρὸς τ'α εμπρὸς καί εν πρὸς τ'α ὀπίσω. Οτε ο Νανσέν εννόησεν ὅτι εινε αδύνατον ν'α χωρήσῃ εις τ'α περαιτέρω, εύθεθη εις λυπηράν καταστάσιν. Οὔτος δὲν ήδύνατο ν'α επιστρέψῃ εις τὸ Φράμ, διότι δὲν εγνώριζε ποῦ τὸν εἶχε παρασύρει τὸ ρεύμα, η δέ τροφή προσίγγιζεν εις τὸ τέλος. Τὸ πλησιέστατον μέρος ὅπου ήδύνατο ν'α εὑρῃ τροφήν ήτο η γ'η του Φραγκίσκου Ίωσήφ (πρὸς βορρᾶν της Νέας γ'ης). Αλλά τότε ο Νανσέν έπρεπε ν'α πλησιάσῃ εις τας βορείας ακτάς αὐτ'ης αιτινες σχεδὸν τῷ ήσαν άγνωστα. Αλλά δὲν ήτο εις θέσιν ν'α επιχειρήσῃ άλλο τι. Καθ' ὁδὸν εις τούς δύο ατμους συντρόφους επήλθεν η έλλειψις της τροφῆς άναγκασθέντας ν'α πράξωσι τούς κύνας καί ν'α τραφῶσι δι' αὐτῶν. Τ'η 20 Αύγουστου 1895 έφθασαν εις ενν κατ'άλληλον πρὸς παραχειμῶνας τόπου. Αλλ' οὔτοι οὔτε στέγγη, οὔτε τροφήν ειλον. Οὔτοι μη άπολέσαντες τ'ην έλπίδα της σωτηρίας κατεσκευάσαν εκ τών λίθων καλύθρον εν τ'η ὁποία διεήλθον ὅλον τὸν χειμῶνα τρεψόμενοι διὰ κρέατος τῶν άρκτων καί λιπυς τῶν μόρζων (θαλασσίου ίππου). Ο τόπος οὔτος εκειτο υπό τ'ην 81 μοίραν του βορείου πλάτους. Οπως η δυνατὸν ν'α καταστῆ σαφὴς η περαιτέρω διήγησις τών άλλων τών δύο τούτων άτρομητων περιηγητῶν ὁρειλομεν ν'α ποιήσωμεν σύντομον παράθεσιν καί ν'α αναφέρωμεν διὰ τινων λεξεων της γ'ης του Φραγκίσκου Ίωσήφ. Αὐτη ανεκαλυθη τ'η 30 Αύγουστου 1873 ὅλας τυχαίως υπό της Αύστρο-ουγγικῆς έκστρατείας του Πάηερ καί Βάηπρεχτ οἱτινες διὰ του πλοίου (Τεγετχορ) προσήρραξαν τ'η ὁρμη της φορᾶς τών παγῶν εις αὐτήν. Ο Πάηερ έπλησίαζεν εις αὐτήν εκ της νοτίας αὐτ'ης ακτῆς, ητις εύρίσκειται εις τ'ην 80 μοίραν βορείου πλάτους, πρὸς βορρᾶν μέχρι της 82 μοίρας βορείου πλάτους μετὰ φόβου μη κατά τ'ην άπουσίαν του τὸ πλοῖον αὐτοῦ παραφερθῆ υπό του ρεύματος καί οὔτος μείνη μόνος εν έρήμῳ χώρᾳ. Αι άνακρινώσεις του Πάηερ περὶ της γ'ης του Φραγκίσκου Ίωσήφ ήσαν αι μόναι άφαρλαίς περὶ αὐτ'ης ειδήσεις μέχρι του 1880 ὅτε ο άγγλος Λέη-Σμιθ επί της θαλαμηγοῦ (Εθρα) έπλησίασαν εις αὐτήν καί έποίησε πολλὰς νέας ανακαλύψεις δείξας ὅτι παρὰ τας νοτίας ακτάς ταύτης της γ'ης εύρίσκονται πολλὰι νήσοι. Κατὰ τὸ 1881 οὔτος εκ νέου έπισκεψθη ταύτην τ'ην χώραν καί άπολέσας τὸ πλοῖον του συντριβέν υπό τῶν πάγων, ήναγκάσθη ν'α παραχειμῶσῃ εν τῷ άκρωτηρίῳ Φλόρα. Η εν ὅρα χειμῶνος διατριβὴ αὐτοῦ εν τ'η του Φραγκίσκου Ίωσήφ εινε σπουδαία, διότι άπέδειξε τ'ην ύπαρξιν μεγάλου ποσοῦ ζῶων εν ταύτ'η γ'η. Η άφθονία αἰ-

τη τῶν τροφῶν καί τὸ διὰ δύο άλλεπαλήλων ταξειδίων του Λέη-Σμιθ άποδειχθέν εύπρόσιτον της χώρας κατὰ τὸ θέρος παρικήνησε πολλούς ν'α επιχειρῶσι τας άνὰ τὸν πόλον εκδρομάς εκκινούντες εκ ταύτης ακριβῶς της χώρας. Ίδου δέ διατι κατ' Ίουλίον του 1894 μία άγγλική εκδρομή υπό τ'ην άρχηγίαν του Φριδερίκου Δξέξων έπιβαίνουσα του πλοίου «Βιντόρτ» παρεμίωσαν εν τῷ άκρωτηρίῳ Φλόρα καί έπέρυσι επέστρεψεν εις Άγγλίαν ὅπως κομίσῃ εφόδια εις τὸν Δξέξων ὅστις παρέμεινεν εν τ'η γ'η του Φραγκίσκου Ίωσήφ. Ο Νανσέν οὐδεμίαν εἰδήσιν εἶχε λάβει περὶ ταύτης της εκδρομῆς, διότι ο Δξέξων ειχεν άποπλεύσει διὰ τ'ην γ'ην του Φραγκίσκου Ίωσήφ εν έτος μετὰ τ'ην εκδρομήν του Νανσέν. Κατὰ τὸν χειμῶνα του 1896 εν τ'η γ'η του Φραγκίσκου Ίωσήφ παρεχειμῶσαν δύο άτρόμητοι περιηγηται ο Δξέξων καί ο Νανσέν, ὁ μὲν πρώτος εν τ'η βορεία παραλία της γ'ης του Φραγκίσκου Ίωσήφ, ὁ δέ δεύτερος εν τ'η νοτία χωρὶς εκάτερος αὐτῶν ν'α γινώσκῃ της παραχειμῶσεως του άλλου. Κατὰ της επάνοδου του έκρος τ'η 19 Ἀπριλίου ο Νανσέν καί ο Ίσχανσεν εξεκίνησαν πρὸς νότον. Αλλά μετ' ὀλίγον εύρέθησαν πάλιν εν άλγεινοτάτῃ καταστάσει. Ο γεωγραφικός χάρτης του Πάηερ άπεδείχθη άνακριβής, τὰ δέ δύο χρονόμετρα τὰ ὁποία ειχεν ο Νανσέν εσταμάτησαν, ένεκα δέ τούτου δὲν ήδύνατο ν'α προσδιορίσῃ ποῦ εύρίσκετο! Τυχαίως οὔτος έπορεύθη εις τ'α περίε του άκρωτηρίου Φλόρα, ὅπου εύρίσκετο ο Δξέξων. Τ'η 17η Ίουλίου άπροσδοκῆτως οι δύο περιηγηται συνηντήθησαν! Επὶ ενν καί ημισι μῆνα οι δύο έρευνηται, ο Νανσέν καί ο Δξέξων διεήλθον ὁμοῦ συνέκριναν τούς χάρτας των καί άπεράτισαν ὅτι ο Νανσέν θ'α επιστρέψῃ εις τ'ην πατρίδα του επί του «Βίντβαρτ», τὸ ὅποιον, ως έρρήθη, επρόκειτο ν'α κομίσῃ εις τὸν Δξέξων τὰ άπαιτούμενα εφόδια. Τ'η 17 Αύγουστου ο Νανσέν επέβη του πλοίου καί έντός μιᾶς περὶπου εδδομίδος άφίκεται εις Βιρδὲ (εν Νορβηγίᾳ) τ'ην ιδίαν ἡμέραν κατ' ήν ελήθη εκ του Άνδρέ η εἰδήσις ὅτι τὸ άερίστχον αὐτοῦ πληροθὲν άσπίου ήδη επί τινος ἡμέρας άναμείνει εύνοϊκῶν άνεμων ὅπως εκκινήσῃ διὰ τὸν βορειον πόλον. (έπετε τὸ τέλος)

Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΖΗΛΟΙ ΑΥΤΗΣ

Ο περιώνυμος Γάλλος διπλωμάτης καί βουλευτής δ'Ετουρνέλ δέ Κονσταν έδημοσίευσεν εν τῷ περιοδικῳ Revue des deux mondes άρθρον υπό τὸν τίτλον (L'Europe et ses rivaux) καταδεικνύον τὸν κίνδυνον τὸν επεκπιλοῦντα τ'ην Εὐρώπην. (Η Εὐρώπη, λέγει ο δ'Ετουρνέλ, πάσχει: εξ άσθενείας τ'ην ὁποίαν δὲν αισθάνεται η δὲν προσπαθεῖ ν'α αισθανθῆ φοβουμένη μη έκπλαγῆ, ἀλλ' η άσθένεια αὐτῆ ήδη άνεπτύχθη επί τοσοῦτον ὡστε αρχίζει ν'α ανακατιζῆ τ'ην κίνησιν της Εὐρώπης. Η Εὐρώπη μη προσπαθοῦσα ν'α άνεύρη τας αιτίας εφιστῆ τ'ην προσοχήν μόνον επί τῶν συμπτωμάτων καί εν τ'η άνυπομονησίᾳ της εκλαμβάνει ταῦτα τὰ συμπτώματα αντί αὐτ'ης της άσθενείας καί τείνει ν'α άντενεργήσῃ εις αὐτὰ ὀποθέτουσα, ὡς οι παρόμοιοι άσθενεῖς, ὅτι άρκεῖ ν'α εξαλειφθῶσι ταῦτα τὰ συμπτώματα καί αὐτῆ θ'α ιαθῆ...Οικουθεν εννοεῖται, ὅτι τοιοῦτοι ὄροι συντελοῦσι μόνον εις τ'ην εξεκολούθησιν της άσθενείας, χάρ

εις τ'ην άγνοιαν της Εὐρώπης καί εις τ'ην άναπτύξιν της γοργῷ τῷ ποδῷ)). Αλλ' ὁποία εινε αὐτῆ η άσθένεια; Μήπως εινε τὸ γῆρας; Οχι, δὲν εινε τούτο μόνον· η άσθένεια αὐτῆ προκαλεῖται εκ της άπαυδήσεως του συναγωνισμοῦ. Η Εὐρώπη άνεπτύχθη λίαν ταχέως κατὰ τα τελευταία πενήτηντα έτη. Η παραγωγικότης αὐτῆς υπερμέτρως εμεγεθύνθη, αὐτῆ εθυσίασε τ'ην γεωργίαν χάριν της βιομηχανίας καί έδωκεν εις τ'ην τελευταίαν τῷ αὐτῆν ισχυράν κίνησιν ὡστε τ'ην σήμερον η βιομηχανία εινε εις καταστάσιν ν'α πληρώσῃ ὅλας τας αγοράς του κόσμου διὰ τῶν προϊόντων της. Η Εὐρώπη εφευρούσα τὸν άτιμον καί συντέμνουσα τας άποστασεις ενόμισεν ὅτι αὐτῆ μόνον θ'α καρπύεται εκ της ανακαλύψεως της. Η έπιτυχία αὐτῆς καί η πρόσδος εσκότισαν τ'ην κεφαλὴν της καί αὐτῆ επί μαλλον καί μ'λλον ηύρυνε τὰ εργαστήρια, τὰ εργοστάσια, τὰ διοικητικά της ιδρύματα ηξήσης τας πολεμικὰς της δαπάνας, συγχρόνως δέ άναπτύξασα παρ' αὐτῆ τ'ην ανάγκην της πολυτελείας καί τ'ην τάσιν πρὸς τ'ην ήδυσθάειαν καί εύμάριαν ήρχισε ν'α διαδίδῃ τ'ην λατρείαν του πλοῦτος καί ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατεβυθίσθη εις τὰ χρέη. Αλλ' έφόσον η δίψα της πολυτελείας εν Εὐρώπῃ ηύξανετο, έφόσον η δίψα της πολυτελείας εν Εὐρώπῃ εκαρπόθη έφόσον αι έπιθυμίαι καί αι έξεις μετετρέποντο εις σάρκα καί αίμα, αι πηγαι, εκ τῶν ὁποίων αὐτῆ ήρύετο τὰ πλοῦτά της, ήρριξαν ν'α στενωθῶσιν. Η Εὐρώπη ταστήρησεν, ὅτι οἱ μόνον τὰ προϊόντα της μηχανικής παραγωγῆς κατέστησαν κτῆμα τῶν άλλων λαῶν καί εξήγειρον παρ' αὐτοῖς τὸ επιχειρηματικὸν πνεῦμα παρορμηθέντα αὐτούς εις τ'ην μηχανουργίαν καί εις τ'ην ικανοποίησιν οἱ μόνον τῶν ἰδίων των ἀναγκῶν ἀλλὰ καί εις τ'ην διεκδοσιν τῶν προϊόντων των, τὰ ὁποία ὀλίγον κατ' ὀλίγον παρακωλύζουσ. τ'ην σήμερον τὰ ευρωπαϊκά προϊόντα. Ενὶ λόφῳ οι πρώην καταναλωταί τῶν προϊόντων της Εὐρώπης, οι πελάται αὐτῆς τ'ην σήμερον μετετράπησαν εις πωλητάς καί συναγωνιστάς. Τὸ πρώτον παραδειγμα της τοιαύτης χειραφετήσεως έδωκαν αι Ηνωμένοι Πολιτεῖαι. Τὸ παράδειγμα τούτων ταχέως ήκολούθησαν αἱ άλλοι, τῶρα δὲ πανταχοῦ, εν τ'η κεντρικῇ καί νοτία Ἀμερικῇ, εν τ'η κεντρικῇ καί νοτία Ἀσίᾳ, εν τ'η Αὐστραλίᾳ, ταῖς Ἰνδίας καί Ἰαπωνίᾳ ανακλύπτουσι ὅλον εν νέοι άναγωνισταί καί κλειουσι τας αγοράς διὰ τὰ έμπορεύματα της Εὐρώπης. Διέμειναν μόνον αι αγοραί της Ἀφρικῆς, τὸ τελευταίον καταφρόνιον της Εὐρώπης, αιτινες μέχρι της σήμερον καταφρονούντο. Η νέα αὐτῆ καταστάσις τῶν πραγμάτων πὸ παντός άλλου έγένετο επισημητῆ εν Εὐρώπῃ. Πανταχοῦ, εκτός της Εὐρώπης, τὸ έδαρος εινε ακόμη παρθενοκὸν καί η αξία αὐτοῦ εινε μικρά. Η γῆ απαλλάσσεται εκ τῶν πλείστων φόρων οἱτινες επιβαρύνουσι επ' αὐτῆς εν Εὐρώπῃ καί εκτός τούτου δὲν χρείζει λιπασμάτων. Ένεκα της άναπτύξεως τῶν συγκοινωνιῶν διὰ τῶν ατμοπλοίων, ήδη δὲν συναντῶνται πολ λαί δυσχερείαι κατὰ τ'ην μετακίνησιν τῶν σιτηρῶν καί η Ἀμερικῆ π. χ. δύναται ν'α γίνη η σιταποθήκη της Εὐρώπης. Εν γενεῖ, εν ταῖς νέαις χώραις η γεωργία άναπτύσσεται διὰ γιγαντιαίων ὀρημάτων (μη περιοριζομένη υπό της παραδόσεως, μηδ' υπό της ανάγκης του ν'α μετέρχηται τούς άρχαίους τρόπους καί τὰ παλαιά γεωργικά εργαλεία) καί άμέσως επωφελεῖται υπό πασῶν τῶν ανακαλύψεων, τῶν καινοτομιῶν καί τῶν τελειοποιήσεων λαμβάνουσαι, οὔτως ειπείν, έτοιμον πᾶν τὸ εφευρεθὲν υπό της Εὐρώπης

μετὰ μακρὰς καὶ ματαιοπόνοους ἐρεῦνας καὶ προσπαθείας. Πολλοὶ ἐν Εὐρώπῃ ἤδη συνείθισαν εἰς τὴν ἀξιολύπητον κατάστασιν τῆς γεωργίας ἀποφαινόμενοι ὅτι («τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς τὴν βιομηχανίαν»). Ἀλλὰ, πραγματικῶς πάσχει οὐ μόνον ἡ γεωργία ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴν βιομηχανίαν ἐπασχολεῖ σπουδαίως κίνδυνος, ἴσως σπουδαιότερος, ἐκ μέρους ἐκείνων τῶν ἀνταγωνιστῶν οἵτινες ἐπαπειλοῦσι τὴν γεωργίαν.

(Μίαν φοράν, προστιθησὶν ὁ μνηθεὶς συγγραφεὺς, ἐνώπιον τοῦ Ρενάν ἤρχισέ τις νὰ ἐκθειάζῃ τὰς ὠφελείας καὶ τὰς εὐκολίας τῶν σιδηροδρομικῶν συγκοινωνιῶν αἵτινες ἐπρόκειτο πρὸς νότον καὶ βορρᾶν νὰ ἐνώσωσι τὴν Εὐρώπην, μετὰ τῆς Ἀσίας. Ὁ Ρενάν ἤκουσε μὴ διακόπτων καὶ μειδιῶν. Ὅτε ἡ λαμπρὰ εἰκὼν τῆς ἐπιτυχίας τῶν σιδηροδρομικῶν συγκοινωνιῶν ἐτελείωσεν, οὗτος εἶπεν («ναί, τοῦτο θὰ ἦτο λαμπρὸν ἄν... αὕτη ἡ συγκοινωνία δὲν εὐκόλυνε καὶ τὴν ἐπίθεσιν»).

Ὁ συγγραφεὺς ἀποδέχεται τὴν ἀλήθειαν τῶν ἐμβριθῶν λόγων τοῦ Ρενάν καὶ ἀναγνωρίζων τὸν κίνδυνον ἀπαιτεῖ ὅπως ἡ Εὐρώπη μὴ κλείῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἐξέσεως. Ἀπασαί αἱ ἐσωτερικαὶ ἐριδίες καὶ διενέξεις χρησιμεύουσιν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀντιπάλων τῆς Εὐρώπης ὡς ὄπλον κατ' αὐτῆς, λέγει οὗτος. Ἀρκεῖ π. χ. ἐν Ἀγγλίᾳ νὰ συμβῇ γενικὴ ἀπεργία πάντων τῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς ἀνθρακορυχεῖσι, ὅπως ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀμέσως ἐποφεληθῶσιν ὑπόδητοι τοῦ περιστατικοῦ. Ἡ πώλησις τῶν γιανθράκων τῆς Ἰαπωνίας λαμβάνει νέαν ἀνάπτυξιν καὶ ἀφορπάζει παρὰ τῆς Εὐρώπης τὰς ὑπ' αὐτῆς μετὰ πολλῶν προσπαθειῶν ἀνοικθείσας ἀγοράς. Ἀλλὰ φαντάσθητε ὅτι μίαν ἡμέραν ἑκατομμύρια ἐργάται διακόπτουσι τὰς ἐργασίας των οὐχὶ ἕνεκα ἀπεργίας ἀλλ' ἕνεκα κηρύξεως τοῦ πολέμου, καὶ κατατάσσονται εἰς τὰ συντάγματα τῆς πατρίδος των. Ἴδου τότε ἡ παραγωγικότης τῆς Εὐρώπης ἐξαίφνης ἀναχαιτιζομένη, ἀφήνει τὸ πεδῖον ἐλευθέρου καὶ ἀνοικτὸν εἰς πάντας τοὺς ἀνταγωνιστὰς τῆς. Κατὰ τὸ πέρασ τοῦ πολέμου ἡ κατάστασις τῶν ἐργατῶν τῆς Εὐρώπης, ἀναμριβόλως θὰ μετατραπῇ ἐπὶ τὰ χεῖρωι τότε οὗτοι δυσκολώτερον ἢ τὴν σήμερον θὰ εὕρωσιν ἐργασίαν. Πολλοὶ ἀγροὶ τότε θὰ κλεισθῶσι διὰ τὴν Εὐρώπην, καὶ ὁ μετὰ τὸν πόλεμον χρόνος θὰ ἦ χεῖρων ἢ αὐτὸς ὁ πόλεμος.

ΠΟΘΕΝ ΠΡΟΗΛΘΟΝ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἐκαστος μαθητὴς τοῦ σχολείου γινώσκει βεβαίως τὰ πέντε μέρη τοῦ κόσμου ἀλλὰ τὸ νὰ ἐξηγησῇ πῶθεν προήλθον τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἶνε οὐ μόνον εἰς αὐτὸν δυσχερὲς ἀλλὰ καὶ εἰς πολλοὺς ἐνηλικίους λογίους. Δυσχερῆστατον ἐξηγεῖται ἡ καταγωγὴ τῆς λέξεως Εὐρώπη. Ὁ πατὴρ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος ἰσχυρίζεται μάλιστα, ὅτι ἡ ἐξηγήσις αὕτη εἶναι ἀκατόρθωτος εἰς τὸν βροτὸν. Ἐπιστήμονες τινες βλέπουσιν ἐν τῷ ὀνόματι «Εὐρώπη» λέξιν σημαντικῆς καταγωγῆς οὐδ' ἢ οὐδ' ἔρεθος σημαίνει σκότος, δῦσις, ἑσπέρα καὶ Εὐρώπη σημαίνει

«χώραν τῆς ἑσπέρας», «χώρᾳ τῆς δῦσεως». Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ λέξις Εὐρώπη ἀπαντᾷ βραδύτερον τοῦ Ὀμήρου, διότι αὕτη δὲν ἀναγέρεται ἐν τοῖς ἀθανάτοις ποιήμασι του. Κατὰ πρῶτον ἀπαντῶμεν αὐτὴν ἐν τῷ πρὸς Ἀπόλλωνα ὕμνῳ ἐν τῷ ὁποίῳ αὕτη διακρίνει τὴν ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα τῆς νησιωτικῆς. Ἐνὶ λόγῳ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξεύρωμεν τὴν καταγωγὴν τῆς ἐνδιαφερούσης ἡμᾶς λέξεως «Εὐρώπη» καὶ ἐκόντες ἀκόντες περιοριζόμεθα εἰς τὸν περὶ τῆς θεᾶς μύθον ἧτις ἦν ἡ ἀνάδοχος τῆς ἡμετέρας ἡπείρου.

Ἡ Εὐρώπη, θυγάτηρ τοῦ Ἀγήνορος βασιλέως τῆς Φοινικίας, καὶ ἀδελφῆ τοῦ Κάδμου διεκρίνετο ἐπὶ τῇ καλλονῇ της, ὥστε κατέθελε καὶ αὐτὸν τὸν πατέρα τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, τὸν Δία. Μίαν ἡμέραν οὗτος μεταμορφωθείς εἰς ὠραῖον βουὸν ἔβασκε παρὰ τὴν παραλίαν ὅπου ἡ Εὐρώπη περιεπάτει μετὰ τῶν οὐηλικῶν της καὶ τόσοσ ἤρεσεν εἰς τὴν ἡγεμονίδα ὥστε αὕτη μετὰ χαρᾶς ἤρξατο νὰ παίξῃ μετ' αὐτοῦ, ἐκόσμησεν αὐτὸν διὰ στεφάνων καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τῶν νώτων του. Ἐξαίφνης ὁ βουὸς ἐρρίφη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ταχέως μετὰ τῆς Εὐρώπης ἔφθασεν εἰς τὴν νῆσον Κρήτην ὅπου ἀποβιβάσας τὴν παρθένον ἀπέβαλε τὴν προσωρινὴν του μορφήν καὶ παρέστη πρὸ τῆς ἐκθάμβου κόρης ἐν δὲ τῇ μεγαλειότητι καὶ πολυτελείᾳ.

Περὶ δὲ τῆς Ἀσίας, αἱ μὲν βλέπουσιν ἐν ταύτῃ τῇ λέξει σημαντικὴν βίξιν «Hatsi» (ἄτσι) — κεντρικὸς, ἄλλοι ἐξηγοῦσι τὴν καταγωγὴν αὐτῆς διὰ τοῦσαν κεντρικουῦσ has — ἤως. Ἐπὶ τέλους, τρίτοι ὑποθέτουσιν ὅτι ἡ λέξις «Ἀσία» προέρχεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ καυῦ Ἀζιοῦ ἢ Ἀζαίοι περὶ τῶν ὁποίων ποιεῖται λόγος ὁ Πτολεμαῖος καὶ ὁ Στράβων καὶ οἵτινες κατῴκουν πρὸς ἀνατολὰς τῆς θαλάσσης Ἀζα ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Καυκάσου. Τὴν ἐξηγήσιν ταύτην ἀποδέχεται καὶ ὁ διάσημος σύγχρονος γεωγράφος Ρεκλιού ὅστις λέγει ὅτι ἡ λέξις «Ἀσία» ἴσως σημαίνει χώραν τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου.

Περὶ δὲ τῆς Ἀφρικῆς, ἧτις ἦν γνωστὴ ἐν τῇ Ἀρχαιότητι ὑπὸ τὸ ὄνομα Λυβία, δύναται τις πιθανῶς νὰ ὑποθέσῃ ὅτι τοῦτο τὸ ὄνομα κατάγεται ἐκ τινος βαρβαρικῆς φυλῆς τοῦ Ἀτλαντος — τῶν Ἀφρών ἢ κάλλιον Ἀφράγων, πολυαριθμοῦ ποτὲ φυλῆς πρὸς βορρᾶν τῆς Ἀφρικῆς, τὴν σήμερον δὲ διεσπαρμένης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σαχάρα. Οἱ Ῥωμαῖοι ἔδωκαν εἰς ταύτην τὴν χώραν τὸ ὄνομα τῶν κατοίκων της καλέσαντες αὐτὴν Ἀφρικὴν. Βραδύτερον οἱ Ἀραβες διέδωσαν τοῦτο τὸ ὄνομα καθ' ὅλους τοὺς τόπους τοὺς ὁποίους συνήντων μέχρι τῶν στηλῶν τοῦ Ἡρακλέους (Γιβραλτάρ). Ἐπειτα δὲ οἱ Εὐρωπαῖοι ἐρχόμενοι εἰς Ἀφρικὴν ἐκ τοῦ βορρᾶ ὑπέθετον ὅτι οὕτω καλοῦνται ὄλοι οἱ τόποι οἱ

κείμενοι πρὸς νότον τῆς Εὐρώπης. Τοιοῦτοτρότῃ κληθῆσι Ἀφρικὴ κατέλαβεν ὁλόκληρον τὴν μέλαιναν ἡπείρον.

Περὶ δὲ τῆς Ἀμερικῆς κοινῶς ὑποτίθεται, ὅτι αὕτη ἔλαβε τὴν κλησιν της ἐκ τοῦ Φλορεντίνου Ἀμερίγου Βεσπούση ὅστις μετὰ τὸν Κολόμβον φθάσας εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Ὀρνόκου ἔκαυχετο ὅτι οὗτος κατὰ πρῶτον ἀπέβη εἰς τὴν τέως ἀγνωστον χώραν. Ὁ ἐκδότης τῆς περιγραφῆς τοῦ ταξιδίου τοῦ Ἀμερίγου Ἰλακόμολος (Hylacomulus) ἐκ τῆς Λοθαριγγίας πρὸς διαίωμισιν τοῦ Βεσπούση ἐκάλεσαν Ἀμερικὴν ἀπᾶσας τὰς ὑπερατλαντεῖους χώρας. Ἐν τούτοις, καταδεικνύεται ὅτι «Ἀμερικὴ» ἢ ὀρθότερον Ἀμέρικα εἶναι λέξις Ἰνδικῆ, δηλοῦσα τὰς ὄρεινὰς χώρας τῆς Νικαραγούης. Ἐνταῦθα λέγεται, ὅτι ὑπῆρχε πολὺς χρυσός. Ὅτε ὁ Χριστόφορος Κολόμβος κατὰ τὸ τέταρτόν του ταξίδιον ἤρώτα τοὺς ἐγχωρίους πῶθεν οὗτοι λαμβάνωσι τὸ πολυτίμον μέταλλον, οὗτοι ἐδείκνυον διὰ τοῦ δακτύλου τὸν ὀρίζοντα καὶ ἐπανελάμβανον «Ἀμέρικα». Τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἀμέρικα» ἐγένετο συνώνυμος τῆς χώρας τοῦ χρυσοῦ, ἀκολούθως τοῦτο τὸ ὄνομα διεδόθη καὶ εἰς τὰς λοιπὰς χώρας τῆς νέας ἡπείρου. Τοιαύτην γνώμην ἐξέφρασαν ὁ Ἀλέξανδρος Οὐμβόλδος καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες.

Ἐπὶ τέλους, τὸ ὄνομα τοῦ πέμπτου μέρους τοῦ κόσμου «Ὠκεανία» προέρχεται ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, κατὰ τοὺς Ἑλληνας.

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ

Ὁ Σάχης τῆς Περσίας Νάσρ-Ἐδδὴν ἀφῆκεν εἰς τὸν διάδοχόν του κολοσσιαίους θησαυροὺς. Τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ Σάχου κατὰ τὴν τελευταίαν βασιλείαν λίαν ἐπληρώθη διὰ διαφόρων πολυτίμων ἀντικειμένων. Οἱ στρατιῶται ἡμέρας καὶ νυκτὸς φυλάττουσι τοῦτο, εὐρισκόμενον ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ ἐν Τεχεράνη ἀνακτόρου, ὑπεράνω τοῦ ὀπαιοῦ εἶνε τὰ δώματα τοῦ Σάχου. Ἐν τῷ θησαυροφυλάκιῳ φυλάττονται χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα ἀξίας πολλῶν ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων φράγκων καὶ πολλὰ τεμάχια πολυτίμων μετάλλων. Ἐκτὸς τούτου, ἐν ἐνὶ ὀματίῳ τοῦ ἀνακτόρου εὐρίσκονται ἄλλα πολυτίμα ἀντικείμενα μυθώδους ἀξίας. Ταῦτα σύγκεινται ἐξ ἀδαμάντων, μπιρλιάντων, μαργαριτῶν, ρουβινίων, ἴζουμβρούδων καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, μετὰ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ὁ πολυτιμώτατος ἀδάμας «θά-

λασσα τοῦ φωτός». Ἐν τούτῳ τῷ θησαυροφυλάκιῳ μετὰ τῶν ἄλλων εὐρίσκεται μία ἐκ καθάρου χρυσοῦ σφαῖρα ἔχουσα διάμετρον 60 ὤρεκατομέτρων. Αὕτη κοσμεῖται διὰ πολυτίμων λίθων, ἡ Ἰνδία παρίσταται διὰ λαμπροτάτων ἀμεθύστων, ἡ Ἀφρικὴ ἐκ ρουβινίων, ἡ Ἀγγλία ἐκ μπιρλιάντων, αἱ δὲ θάλασσαί ἐξ ἴζουμπρούδων κτλ. Τὰ ὀνόματα τῶν πριτευουσῶν σημειοῦνται διὰ περσικῶν χαρακτήρων ἐκ μπιρλιάντων. Ὁ μεγαλοπρεπὴς θρόνος τοῦ Σάχου εἶνε ἐκ μαρμάρου καὶ ὄλος ἀπαστράπτει ἐκ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν πολυτίμων λίθων, τὰ ὁποῖα κοσμοῦσι καὶ αὐτὰ τὰ προσκεφάλια τοῦ θρόνου καὶ τοὺς τάπητας τοῦ ὑποποδίου. Τὴν πλουσίαν ταύτην συλλογὴν τῶν πολυτίμων ἀντικειμένων συμπληροῖ ὁλόκληρος ὀπλοθήκη πολυτίμων ὄπλων καὶ ἡ ἱματιοθήκη «σερδάρ» μακρῶν ἐνδυμάτων κεκοσμημένων δι' ἀδαμάντων καὶ πολυτίμων λίθων.

ΤΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΠΑΡΑ ΔΙΑΦΟΡΟΙΣ ΛΑΟΙΣ

Εἰς Γάλλος στατιστικὸς ὑπελόγησεν ὅτι ἡ ἔτησις χρῆσις τῶν ἐπισκεπτηρίων ἐξισοῦται πρὸς 600 περίπου ἑκατομ. ἀντιτύπων. Οἰκοθεν ἐννοεῖται ὅτι περισσότερα ἐπισκεπτηρία δαπανῶσιν οἱ μονάρχαι. Τινὲς μονάρχαι τῆς Εὐρώπης κρατοῦσιν εἰδικούς γραμματεῖς πρὸς ἀποστολὴν τῶν ἐπισκεπτηρίων τὰ ὁποῖα εἶνε λίαν ποικίλα. Λόγου χάριν ἐπὶ τῶν ἐπισκεπτηρίων τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας ἐκτὸς τοῦ ὀνόματος τυποῦται καὶ μέρος τοῦ τίτλου. Συνήθως ἐν τοῖς ἐπισκεπτηρίοις τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας εὐρίσκεται μόνον τὸ «Guillaume» ἢ μετὰ τοῦ «L'Empereur d'Allemagne». Παρὰ τῷ πρίγκιπι τῆς Οὐαλλίας ὑπάρχουσι δύο εἶδη ἐπισκεπτηρίων, ἐπὶ τοῦ ἐνὸς εἶδους ὑπάρχει μόνον τὸ «Ἀλμπέρτ Ἐδδάρ» ἐπὶ τοῦ ἄλλου «Le prince de Calles». Ἡ γαλλικὴ γλῶσσα εἶνε πάγκοινος εἰς τὰ ἐπισκεπτηρία. Παρὰ τινι γνωστῷ συλλογῇ διασώζονται τὰ ἐπισκεπτηρία Ναπολέοντος τοῦ τρίτου. Ταῦτα ἔχουσι μῆκος, ἐξ ὤρεκατομέτρων καὶ πλάτος τριῶν.

Τὸ ἐπισκεπτηρίον δὲν εἶνε ἐφεύρεσις τῆς Εὐρώπης. Οἱ Κινέζοι μεταχειρίζοντο τὰ ἐπισκεπτηρία ἤδη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κονφουκίου. Τὰ ἐπισκεπτηρία τῶν ἀρχόντων τῆς Κορέας εἶνε τὰ μέγιστα ἐν τῇ γῇ διότι τὸ μέγεθος αὐτῶν εἶνε ἴσον πρὸς τετραγωνικὸν πόδα. Οἱ ἐγχώριοι τῆς Σουμάτρας μεταχειρίζονται ὡς ἐπισκεπτηρία ξυλίνους δίσκους μήκους 30 ὤρεκατομέτρων. Παρὰ τοῖς Δαγομέοις ἐπίσης ἀπαντῶσιν ἐπισκεπτηρία τεμάχιον ξύλου κεκοσμημένον δι' ἀναγλύφων λεπτῶς ἐξαιρασμένων. Ὁ κάτοχος τούτου ἐπιστέλλει τὸ ξύλον εἰς ὃν τινα θέλει νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ λαμβάνει ὁπίσω τοῦτο τὸ ἐπισκεπτηρίον κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ

Ο θεϊκός σίδηρος ἐν τῇ γεωργίᾳ.

Ο θεϊκός σίδηρος (κοινῶς καραμπογιά ἢ βιτριόλι) διαλυόμενος εἰς δεκαπλασίαν ποσότητα ὕδατος ψυχροῦ καὶ ριπτόμενος ἐν τῇ ὑγρᾷ αὐτῇ καταστάσει εἰς τοὺς κοπροσωροὺς εἰς τρόπον, ὥστε νὰ βροχῇ ὅλη ἡ κόπρος ἐξ αὐτοῦ, παρετήρησαν ὅτι πολὺ ὠφελεῖ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν σιτηρῶν τῶν λιπαινομένων μετὰ τὴν τοιαύτην κοπρίαν. Προλαμβάνει διαφόρους κροπτογαμικὰς ἀσθενείας τῶν σιτηρῶν καὶ ἰδίᾳ τὸν ἀνθρακὰ (καπνιάν), τὴν σκωρίασιν (κοκκινίλαν) κλπ. πρὸς δὲ συντελεῖ εἰς τὴν καταστροφὴν διαφόρων ἐντόμων ἐκ τῶν καταστρεφόντων τὰ σιτηρὰ. Τοῦτο ἀπέδειξαν διάφορα ἐν Γαλλίᾳ πειράματα.

Τὸν θεϊκὸν σίδηρον ἀπὸ ἐτῶν ἡδη μεταχειρίζονται λίαν ἐπιφελῶς εἰς τὴν κηπουρικὴν εἰς ὅσιν 20 ὀκάδων περίπου τὸ στρέμμα. Μεταχειρίζονται αὐτὸν εἰς κόνιν ἀναμειγμένην μετὰ ξηρὸν χῶμα ἢ μετὰ φυτόχωμα. Εἰς δένδρα ὀπωροφόρα ἐπίσης ὠφελεῖ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διαλύουσι τὸν θεϊκὸν σίδηρον εἰς τὸ ὕδωρ μετὰ ἀναλογίαν ἡμισείας ὀκτῶς θεϊκοῦ σιδήρου εἰς 10 ὀκάδας ὕδατος. Μετὰ τὴν τοιαύτην διάλυσιν ποτίζουσι δύο τρεῖς φορές τὸ δένδρον. Μεταχειρίζονται προσέτι τὸν θεϊκὸν σίδηρον, ὅπως δι' αὐτοῦ βρέχουσι τοὺς κορμούς τῶν ὀπωροφόρων δένδρων ἐν καιρῷ χειμῶνος διὰ διαλύσεως 2—3 ὀκάδων θεϊκοῦ σιδήρου εἰς 20—25 ὀκάδας ὕδατος. Τοῦτο συντελεῖ εἰς τὴν καταστροφὴν πολλῶν παρασίτων ὡς καὶ τῶν ἐπιβλαβῶν ἐντόμων τῶν καταστρεφόντων τὰ δένδρα.

Τὰ νοσοῦντα κλίματα βρέχονται εἰς τὸν κορμὸν καὶ εἰς τὰς διακλαδώσεις τὸν χειμῶνα ἀμέσως μετὰ τὸ κλάδευμα διὰ διαλύσεως θεϊκοῦ σιδήρου εἰς διπλάσιον ποσὸν ὕδατος θερμοῦ. Καὶ πολλαὶ ἄλλαι χρήσεις γίνονται ἐν τῇ γεωργίᾳ τοῦ θεϊκοῦ σιδήρου λίαν ἐπιφελῶς.

ΔΕΝΔΡΟΚΟΜΙΚΑ

Η καλλιέργεια τῶν φοινίκων.

Οἱ φοίνικες εἶνε φυτὰ δίοικα τούτέστιν ἄλλα ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ἄνθη ἄρρενα καὶ ἄλλα ἄνθη θήλεα, δι' αὐτὸ δὲν καρποφοροῦσιν εἰμὴ ἐκεῖνα, ὅσα ἔχουσιν ἄνθη θήλεα, ἐν ᾧ τὰ ἔχοντα ἄνθη ἄρρενα χρησιμεύουσι μόνον διὰ τὴν γονιμοποίησιν. Τὰ φύλλα τῶν εἶνε πολὺ μεγάλα, σύνθετα, δύσκαμπτα, χρώματος πρασίνου σπιλπνοῦ. Εἰς τὰ βόρεια τῆς Ἀφρικῆς, ὡς καὶ εἰς τὰ

μεσημβρινὰ τῆς Εὐρώπης, ὅπως καὶ ἐν Ἑλλάδι πολλὰ εἶδη φοίνικος καλλιεργοῦνται μετὰ πολὺ ἐνδιαφέροντος, εἴτε διὰ βιομηχανικὸν εἴτε διὰ καλλωπιστικὸν σκοπὸν.

Οἱ φοίνικες πολλαπλασιάζονται διὰ σπορᾶς ἢ διὰ μεταφυτεύσεως παραφυάδων. Οἱ σπόροι σπείρονται μετὰ τὴν ἐντελῆ τοῦ καρποῦ ὀρίμανσιν ἐν ὑπαίθρῳ ἢ ἐντὸς θερμοκηπίων ἢ εἰς ὑελοσκεπῆ σπορεῖα ἐντὸς χώματος τοποθετημένα ἐπὶ θερμαντικῆς στρωμνῆς (ἐπὶ κοπρίας θερμῆς).

Διὰ τῆς ἐν ὑπαίθρῳ σπορᾶς ἐκλέγουσιν ἔδαφος πολὺ ἐλαφρὸν (μᾶλλον ἀμμώδες), εὐήλιον καὶ ἐκτεθειμένον πρὸς μεσημβρίαν. Ἐν ὅσῳ τὰ φυτάρια ἀναπτύσσονται μεταφυτεύονται εἰς μέρος, ὅπου πρέπει ἐπὶ 20—30 ἡμέρας νὰ σκιάζονται, ἵνα ἐπιτύχη ἡ μεταφύτευσις, ἢ ὅποια εἶνε ἰκανῶς δύσκολος. Εἰς τὰ πλείεστα εἶδη προτιμότερον εἶνε νὰ σπείρονται εἰς πηλινὰ σπορεῖα ἢ εἰς ξύλινα (κάσαις), τοῦθ' ὅπερ διευκολύνει πολὺ τὴν μετακόμισιν καὶ εἰς ἄλλο μέρος ἐπιτυχῆ μεταφύτευσιν. Τὰ σπορεῖα αὐτὰ τοποθετοῦνται εἰς θερμοκήπια ἢ εἰς ὑπόστεγα ὑέλιννα, ὅπου διατηροῦνται διαρκῶς ὑγρὰ. Κατὰ τὰς θερμὰς ὥρας τῆς ἡμέρας πρέπει νὰ σκιάζονται.

Οἱ σπόροι ἀναβλαστάνουσι εἰς διάστημα ἐνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν. Οἱ πολλοὶ νοποὶ σπόροι ἀναβλαστάνουσι ταχέως. Ὄταν τὰ νεαρὰ φύλλα μετὰ τὴν ἀναβλάστησιν λάβωσιν ὅλον τὸ μέγεθος αὐτῶν, τότε τὰ φυτάρια μεταφυτεύονται εἰς ἀνθοδοχεῖα περιέχοντα μίγμα χώματος ἀμμώδους, κόπρου χωνευμένης καὶ φυτοχώματος. Τὰ ἀνθοδοχεῖα ταῦτα τοποθετοῦνται ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας εἰς τόπον σκιερὸν. Ποτίζονται κατὰ τὰς ἀνάγκας.

Ἴνα ἐπιτύχη τις ταχείαν ἀνάπτυξιν τῶν φοινίκων δύναται ἀπὸ τῶν σπορειῶν νὰ μεταφυτεύσῃ ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ ἐν ὑπαίθρῳ φυτάρια, εἰς χῶμα ἀμμώδες μεμιγμένον μετὰ φυτικὴν γῆν καὶ μετὰ χωνευμένην κόπρον.

Ἄλλος τρόπος πρὸς διευκόλυνσιν τῆς μεταφυτεύσεως εἶνε ὁ ἑξῆς. Οἱ σπόροι σπείρονται ἀνὰ ἓνα εἰς ἕκαστον μικρὸν ἀνθοδοχεῖον τὰ ἀνθοδοχεῖα αὐτὰ τοποθετοῦνται ἐπὶ στρωμνῆς θερμαντικῆς ἐκ κοπρίας ὑπὸ στέγην ὑέλινην. Τὰ φυτάρια μεταφυτεύονται μῆλις ἀναπτυχῶσι τὰ φύλλα αὐτῶν εἰς ἄλλα ἀνθοδοχεῖα. Πρὸ τῆς ὀριστικῆς μεταφυτεύσεως γίνονται πολλαὶ μεταφυτεύσεις ἀπὸ ἀνθοδοχείου εἰς ἀνθοδοχεῖον. Ἡ τελευταία μεταφύτευσις γίνεται εἰς ἀνθοδοχεῖα μετὰ πολλὰς σχισμὰς εἰς τὰ πλάγια αὐτοῦ (μετὰ στενὰ ἀνοίγματα) ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Θάπτονται εἰς τὸ ἔδαφος εἰς μέρος θερμὸν (μεσημβρινόν). Αἱ ρίζαι τῶν φυτῶν καθ' ὅσον ἀναπτύσσονται ἐξέρχονται ἐκ τῶν πλαγιῶν

ἀνοιγμάτων τῶν δοχείων πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς ἀφθονώτερας. Τοῦτο συντελεῖ εἰς τὴν ταχείαν ἀνάπτυξιν τῶν φοινίκων. Εὐκόλως δὲ ἐννοεῖ τις ὅτι ὁ φοινίξ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει μεταφέρεται καὶ μεταφυτεύεται εὐκόλως.

Φοινίξ δακτυλοφόρος (χουρμαδιά)

Εἶνε ὁ ὠραιότερος καὶ ὁ χρησιμότερος τῶν φοινίκων. Καλλιεργεῖται πολὺ ἐν Ἀλγερίᾳ, ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν πλείεταῖς χώραις τῆς Ἀφρικῆς καὶ εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, ἐν Ἑλλάδι κλπ. Εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Ἀλγερίας οἱ φοίνικες τοῦ εἴδους τούτου εἶνε διὰ τοὺς αὐτοὺς κατοίκους ὅτι ὁ σίτος εἰς ἡμᾶς. Οἱ καρποὶ τοῦ φυτοῦ τούτου χρησιμεύουσι πρὸς διατροφήν τῶν κατοίκων, καὶ συγχρόνως εἶνε τὸ κυριώτερον προϊόν τοῦ ἐμπορίου τῶν μετὰ ἄλλας χώρας. Εἶνε τὸ σωτήριον δένδρον τῆς θείας προνοίας διὰ τοὺς κατοίκους τῶν ὀάσεων τῆς Σαχάρας. Ἄνευ αὐτοῦ τοῦ δένδρου αἱ ὀάσεις αὐταὶ θὰ ἦσαν ἀκατοίκητοι.

Ἐν Προβηγγίᾳ τῆς Γαλλίας βλέπει τις τὸ δένδρον αὐτὸ ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τοὺς κήπους, εἰς τοὺς δημοσίους περιπάτους κλπ. Φθάνει ὑπὸ καλῆς συνθήκας εἰς ὕψος 15—20 μέτρων. Ἄρχει νὰ εὐρῆ ἔδαφος γόνιμον, κλίμα γλυκὺ καὶ νὰ ποτίζηται. Ὁ κορμὸς δύναται εἰς τὴν βᾶσιν νὰ ἔχη περιφέρειαν 2—3 μέτρων, ὑψόμενος δὲ ἀπολήγει εἰς ὄρθριν πυκνὴν ἀστέφουσαν τὴν κορυφὴν αὐτοῦ μετὰ φύλλα μεγάλα, ἐλαφρὰ καὶ κομψότατα.

Ἄντεχει εἰς ψύχος μέχρις 8—10 βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδὲν ὑπὸ τὸν ἥλιον ὅμως νὰ μὴ διαρκέσῃ πολὺ τὸ ψύχος αὐτό. Ὁ φοινίξ καρποφορεῖ εἰς ἡλικίαν 12—18 ἐτῶν. Δίδει ἀφθονὸν καρπὸν μέχρι τοῦ ἑξήκοντος καὶ ὀγδοηκοντοῦ περιπέτου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἐν δένδρον δύναται νὰ δώσῃ περὶ τὰς 80 ὀκάδας καρποῦ.

Ἐν Ἀλγερίᾳ καὶ εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Γαλλίας παράλια, ὅπως καὶ ἐν Ἑλλάδι, οἱ καρποὶ δὲν ὀρμάζουσι εἰμὴ λίαν ἀτελῶς. Ἐν τούτοις δύναται οἱ καρποὶ νὰ λάβωσιν ὅλον τὸ φυσικὸν αὐτῶν μέγεθος καὶ νὰ δώσωσι σπόρους γονίμους.

Ἐν Ἀλγερίᾳ ὁ δακτυλοφόρος φοινίξ ἀρχεται νὰ ἀνθῇ τὴν ἀνοιξιν. Οἱ ἄραβες ἐνεργοῦσι τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν τῶν φοινίκων, μεταφέροντες ἄνθη ἄρρενα ἀπὸ τῶν ἄρρένων φοινίκων καὶ τοποθετοῦντες αὐτὰ ἐπὶ τῶν ἀνθῶν τῶν θηλέων τῶν φοινίκων. Τοῦτο γίνεται καθ' ἑκάστην ἐν ὅσῳ ἀνοίγουσι τὰ ἄρρενα ἄνθη, ὑπὸ θερμοκρασίαν μέσθην 20—25 βαθμῶν. Εἰς ἄρρη φοινίξ ἀρχει διὰ 25 δένδρα θήλεα. Οἱ καρποὶ ὀρμάζουσι τὸν Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον.

Οἱ Ἄραβες προτιμῶσι τοὺς ξηροὺς φοίνικας πρὸς τοὺς μαλακοὺς. Οἱ ξηροὶ φοίνικες εἶνε ἀφθονώτεροι, ὀλιγώτερον γλυκεῖς, τρώγει τις περισσότερο ἐξ αὐτῶν καὶ ἀποτελοῦσι τὴν κατ' ἐξοχὴν τροφήν τῶν Ἀράβων, πρὸς δὲ τῶν ζώων, τῶν αἰγῶν, τῶν προβάτων. Οἱ μαλακοὶ φοίνικες καταλαμβάνουσι τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ μεταφερόμενοι πρὸς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου.

Ὁ γυμὸς τοῦ δένδρου δίδει ἐν ποτὸν περιζήτητον ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν ὀάσεων τῆς Σαχάρας. Διὰ τῶν φύλλων κατασκευάζουσιν ἐν Ἀλγερίᾳ πῖλους μεγάλους ἐν εἶδει ὀμβρέλας, πρὸς δὲ πλέκουσι μετὰ αὐτὰ ριπίδια (βεντάλιας), μετὰ τοὺς μίσχους δὲ τῶν φύλλων κατασκευάζουσι κομψὰς βακτηρίας.

Ο κισσός.

Εἶνε τὸ γνωστότατον ἀναρριχώμενον φυτὸν ἐπὶ τῶν τοίχων, ἐπὶ τῶν βράχων, ἐπὶ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων κτλ. Εὐδοκίμει εἰς πᾶν εἶδος γῆς, εἰς μέρη εὐήλια ὡς καὶ εἰς τὰ πλεον σκιερὰ. ἔχει πολλὰς παραλλαγὰς. Ὡς καλλωπιστικὸν μεταχειρίζονται πολὺ τὸν κισσὸν, διὰ τοῦ ὁποίου σκεπάζονται τοῖχοι, θάμνοι τεχνητοὶ τῶν κήπων, βράχοι, κορμοὶ δένδρων κλπ. ἔχει φύλλα ἀειθελῆ, κκαπράσινα, πολὺ στυλπνά. Πολλαπλασιάζεται εὐκολώτατα διὰ σπορᾶς ἢ φυτεύσεως κλαδίσκων ἐν ὑπαίθρῳ εἰς χῶμα ἀμμώδες καὶ σκιερὸν. Ἡ τῶν κλαδίσκων φύτευσις γίνεται ἀρχὰς φθινοπώρου ἢ πρὸ πάντων ἀρχὰς ἀνοιξέως.

Ροβινία ἢ ψευδακακία.

Κοινῶς λέγεται παρ' ἡμῶν ἀκακία. Ἐν Ἑλλάδι χρησιμοποιοῦται εἰς δειροστοιχίαν. Πρέπει νὰ καλλιεργῆται καὶ ὡς δασικὸν εἰς ἐδάφη ξηρὰ καὶ ἄγονα ἀνεπίδεκτα καλλιεργείας. Αὐξάνει ταχύτατα. Ἄντεχει θαυμασίως εἰς τὴν ξηρασίαν. Εἰς τὰ ὑγρὰ ἐδάφη δὲν εὐδοκίμει. τὰ φύλλα χρησιμεύουσι διὰ τροφήν τῶν ζώων, αἰγῶν, προβάτων κλπ. (εἶδος τριφυλλίου). Τὰ ξύλα εἶνε ἄριστα ὡς καύσιμος ὕλη. Ἐκ τῶν πολυτιμωτέρων διὰ τὴν ξυλοουργίαν. Προτιμῶνται κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν κατασκευὴν τροχῶν ἀμάξης. Πρέπει ἐν Ἑλλάδι νὰ καλλιεργηθῇ πολὺ ὡς δασικὸν δένδρον καὶ ὡς ζωοτροφικόν.

Π γόμμα τῶν ῥοδακινεῶν.

Εἶνε γνωστὴ εἰς ὅλους ἡ ἀσθένεια τῶν ῥοδακινεῶν καὶ ἄλλων δένδρων (κερασεῶν, ἀμυγδαλεῶν) νὰ ῥέη ἐκ τοῦ κορμοῦ καὶ ἐκ τῶν δένδρων μία κομμωδῆς ὕλη (γόμμα), καὶ συνε-

πεία τούτου να εξασθενή, παρακμάζει και πολ-
λάκις και ξηραίνεται έντελώς τὸ δένδρον. Θε-
ραπεία κυρίως δὲν ὑπάρχει. Προληπτικὸν μέ-
σον εἶνε νὰ μὴ φυτεύη τις εἰς ἐδάφη ἀργιλλώ-
δη καὶ κρατοῦντα ὑγρασίαν, ἀλλὰ νὰ ἐκλέγῃ
γῆν ἐλαφρὰν καὶ εὐκόλως στραγγιζομένην. Νὰ
ἀποφεύγῃ ποτίσματα συχνὰ εἰς τὰ προσβεβλη-
μένα δένδρα. Ἡ γόμμη πρέπει νὰ ἀφαιρῆται
μὲ πολὺ κοπτερόν ἐργαλεῖον, νὰ καθρίζονται
αἱ πληγαὶ μὲ ὕδωρ καὶ νὰ σκεπάζονται μὲ κη-
ρὸν ἐμβολιασμοῦ ἢ μὲ μίγμα ἀπὸ 2)3 χύμα-
τος ἀργιλλώδους καὶ 1)3 κόπρον ἀπὸ βοῦν κα-
λῶς μειγμένα. Δένουσι μὲ ἐν πανίον τὸ μέρος.

Συντελεῖ πολὺ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἀσθε-
νείας ἂν εἰς τὸν προσβεβλημένον κορμὸν καὶ
τοὺς κλάδους χαράξῃ τις τὸν φλοιὸν κατὰ μῆ-
κος (σχίζει τις μὲ μάχαιραν) ἐκ τῶν ἄνω πρὸς
τὰ κάτω, ἰδίως πρὸς τὸ μέρος ὅπου πλεονάζει
ἢ ἐν λόγῳ ὕλη.

Καταστροφή τῶν μυρμηκῶν.

Οἱ μύρμηκες πολλάκις προσβάλλουσι λίαν
ἐπιβλαβῶς τὰ ὀπωροφόρα δένδρα, τρώγοντες
τοὺς καρπούς, τοὺς νεαροὺς βλαστούς, προξε-
νοῦντες κοιλώματα εἰς τὸ ξύλον κλ. Πρὸς κα-
ταστροφὴν αὐτῶν μεταχειρίζονται συνηθέστε-
ρον θερμὸν ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ῥίπτουσι εἰς τὰς
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους φωλεάς, ὡς καὶ εἰς τὰς φω-
λεὰς ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῶν δένδρων. Τοῦτο γίνε-
ται εἰς ὄλας τὰς ἐποχὰς, ἀλλὰ πρὸ πάντων
ἀρχὰς ἀνοιξέως. Ἀκόμη κρεμῶσιν ἐκ τῶν κλώ-
νων τῶν δένδρων φιάλας μὲ ὕδωρ μειγμένον
μὲ ποσότητά τινα μελιτος. Οἱ μύρμηκες συνά-
ζονται ἐντὸς τῶν φιαλῶν καὶ εὐκόλως τότε κα-
ταστρέφονται. Ὑπάρχει καὶ κόνις τὴν ὁποίαν
μεταχειρίζονται πολὺ ἐν Εὐρώπῃ ὡς λίπασμα·
λέγεται Γουανὸ πρῶτης ποιότητος. Τὴν κόνιν
αὐτὴν ῥίπτουσι ἐπὶ τῶν φωλεῶν καὶ βεβαιού-
σιν ὅτι φονεῦει ὄχι μόνον τοὺς μύρμηκας, ἀλλὰ
καὶ τὰ αὐτὰ των. Ἄν βρέξῃ τις τοὺς κορμούς
τῶν δένδρων μὲ ὕδωρ ἄλμυρον (μὲ ποσότητά
τινα μαγειρικοῦ ἄλατος) οἱ μύρμηκες δὲν ἀγα-
πῶσι νὰ ἀναβαίνωσι, διότι ἀποφεύγουσι τὸ ἄλας.

Λίπανσις λεμονοπορτοκαλεῶν.

Καταλληλότερα λιπάσματα διὰ τὰ δένδρα
αὐτὰ εἶνε τὰ ἀποσυντιθέμενα βραδέως ὡς λό-
γου χάριν εἶνε τὰ μάλλινα ράκη, τὰ ἴστα, τὰ
δερμάτινα λείψανα, τὰ κέρατα, τὰ ἐκθλίμματα
τῆς ἐλαιοποιίας. Τὰ λιπάσματα θέτουσι περίξ
τῶν δένδρων τὸ φθινόπορον ἀπλώνουσι καλῶς
καὶ θάπτουσι εἰς βάθος 30 τοῦλάχιστον ἑκα-
τοστῶν. Μεταχειρίζονται ἀκόμη κοπρίαν ἵππων,

προβάτων παλαιῶν, ἀνθρωπίνην κόπρον, καλι-
οῦχα ἄλατα, στακτῶν κτλ.

Δὲν πρέπει νὰ ῥπτηται ἡ κόπρος εἰς ἐπαφὴν
μὲ τὸν κορμὸν ὡς πολλοὶ συνειθίζουσιν ἀλλ'
εἰς κυκλοτερῆ λάκκοι ἱκανῶς πλατῶν περίξ τοῦ
κορμοῦ εἰς ἀπόστασιν τοῦλάχιστον 50 ἑκατο-
στῶν μέχρις ἐνὸς μέτρου ἀπὸ τοῦ κορμοῦ.

Δὲν πρέπει νὰ μεταχειρίζηται τις ἀχώνευ-
τον κοπρίαν ἀλλὰ καλῶς χωνευμένην διότι ἡ νω-
πὴ κόπρος θερμαινομένη καίει τὰς ρίζας. Αἱ
λιπάνσεις δὲν πρέπει νὰ εἶνε ὑπερβολικαὶ οὔτε
τὰ ποτίσματα πολὺ συχνά.

Ἡ καλλιέργεια λαχανικῶν περίξ τῶν δέν-
δρων τούτων βλάπτουσι ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

(Συνέχεια ἴδε ἀρ. 14).

Περὶ ὀδόντων.

Τὸ παιδίον κέκτηται 20 ὀδόντας μόνον,
10 εἰς ἐκάστην σιαγόνα.

Ὁ ἔφηθος κέκτηται 32 ὀδόντας, 16 εἰς ἐ-
κάστην σιαγόνα.

Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν κέκτηται κατὰ τὸ διά-
στημα τῆς ζωῆς αὐτοῦ 52 ὀδόντας, ἐκ τῶν ὀ-
ποίων οἱ 20 εἶνε πρόσκιροὶ ἢ ὀδόντες
τοῦ γάλακτος, μετὰ ριζῶν ὀλίγον ἀνεπτυγμέ-
νων διὰ τοὺς κοπτήρας, καὶ 32 διαρκεῖς.

Οἱ ὀδόντες διαιροῦνται εἰς κοπτήρας
(4 ἀνωτέρους καὶ 4 κατωτέρους), προορισμένους
νὰ κόπτωσι τὰς τροφάς, εἰς κυνόδοντας
(2 ἀνωτέρους καὶ 2 κατωτέρους, ἐκατέρωθεν
τῶν κοπτήρων), προορισμένους νὰ διασχίζωσι
τὰς τροφάς, εἰς τραπεζήτας (10 ἀνω-
τέρους καὶ 10 κατωτέρους, ἐκατέρωθεν τῶν κυ-
νοδόντων), προορισμένους νὰ ἀλέθωσι καὶ τρί-
βωσι τὰς τροφάς.

Ἐμφάνησις τῶν προσκαιρῶν ὀδόντων.

Ἄπὸ τοῦ 6—8 μηνῶν	μεσαῖοι κοπτήρες
» » 7—12 »	πλάγιοι
» » 12—18 »	πρόσθιοι τραπεζῖται
» » 16—24 »	κυνόδοντες
» » 24—36 »	ὀπίσθιοι τραπεζῖται

Ἐμφάνησις τῶν διαρκῶν ὀδόντων.

Κατὰ τὸ 5 ἔτος	πρῶτοι μεγάλοι τραπεζῖται
Ἄπὸ τοῦ 6—8 ἔτ.	κατώτεροι μεσαῖοι κοπτήρες
» » 7—8 »	ἀνώτεροι » »
» » 8—9 »	πλάγιοι κοπτήρες
» » 9—10 »	πρῶτοι μικροὶ τραπεζῖται
» » 10—11 »	κυνόδοντες
» » 12—13 »	δεύτεροι μικροὶ τραπεζῖται
» » 12—14 »	» » μεγάλοι »
» » 20—30 »	σφραγίζονται ὀδόντες.

Ἐν τῷ στόματι, αἱ τροφαὶ ἤδη ὑπέστησαν
τὸν πρῶτον γημικὸν μετασχηματισμὸν τῆ ἐπε-
νεργεία τῆς σιέλου, ἥτις εἶνε ὑγρὸν ἐκκρινό-
μενον ὑπὸ τῶν παρωτίων, ὑποσιαγο-
νίων καὶ ὑπογλωσσίων ἀδένων.

Ὁ ἐκ τῆς τροφῆς ἀποτελούμενος βάλος κα-
τέρχεται εἰς τὸν φάρυγγα εἰσδύει εἰς τὸν οἰσο-
φάγον καὶ φθάνει εἰς τὸν στομάχον, ὅστις εἶνε
εὐρὺς λοξὸς σάκκος κείμενος εἰς τὸ ἀνώτερον
μέρος τῆς κοιλιακῆς κοιλότητος ἐπὶ τοῦ χεί-
λους τῶν ἀριστερῶν ψευδοπλευρῶν. Τὸ κατώ-
τερον ἄκρον τοῦ στομάχου συνέχεται μετὰ τοῦ
λεπτοῦ ἐντέρου, εἰς τὸ μέρος ἐνθα ἐκστομοῦν-
ται τὰ ἀγγεῖα τὰ φέροντα τὴν χολήν ἐκ τοῦ
ἥπατος καὶ τὸ παγκρεατικὸν ὑγρὸν ἐκ τοῦ παγ-
κρέατος (ὅπερ παγέαρικς εἶνε εἶδος ἀδένου
σχεδὸν ὁμοίου πρὸς τὸν σαλογόνον ἰδένα).
συνέχεια τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου εἶνε τὸ κώλον
καὶ τούτου τὸ ἀπευθυσμένον, ὅπερ τε-
λευτᾷ εἰς τὸν δακτύλιον.

Ἡδὴ ἂς παρακολουθήσωμεν τροφήν τινα κα-
τεροχόμενην ἐκ τοῦ οἰσοφάγου εἰς τὸν στομάχον.

Ἰ γρά. Π.χ., ὅταν εἶνε ὑγρὰ αὕτη κατέρ-
χεται, χωρὶς νὰ σταθμεύσῃ, ἐκ τοῦ στομάχου
εἰς τὸ λεπτόν έντερον, ἐνθα ἀποροφᾶται ὑπὸ
τοῦ αἵματος.

Στερεὰ. Ἐρεθύζει, τῆ ἐπαφῆ, τὴν ἐκ-
κοισιν τῶν ἀδένων τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὸν βλε-
νογόνον ὄμινα τοῦ στομάχου, οἵτινες ἐκκρίνουσι
τὸ γαστρικὸν ὑγρὸν, συνιστάμενον ἐκ
πεψίνης καὶ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος.

Τὸ γαστρικὸν ὑγρὸν μεταποιεῖ τὰς τροφάς
εἰς χυμὸν καὶ μεταβάλλει εἰς πεπτόνας τὰς
λευκοματωεῖδες οὐσίας, οἷαι εἶνε ἡ τυρίνη τοῦ
γάλακτος, αἱ ἴνες τοῦ κρέατος κτλ.

Ἄλ. Κορδοῦλης ἰατρός.

Οἱ πλουσιώτεροι κάτοικοι

τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ τελευταία στατιστικὴ τῶν ἐν Νέα Ὑόρ-
κη ἑκατομμυριοῦχων προξενεῖ ἐκπληξίν. Τὸ
ὄνομα τοῦ ἐγγεγραμμένου ἐν τῷ μετώπῳ τοῦ
καταλόγου τῶν Ναβὰδ τοῦ Νέου Κόσμου εἶνε
σχεδὸν ἄγνωστον εἰς τὴν γηραιὰν Εὐρώπην. Ὁ
πλουσιώτερος πολίτης τῆς Ἀμερικανικῆς μη-
τροπόλεως καλεῖται Τζῶν Ροκεφέλερ καὶ δὲν
ἔχει ὀλιγώτερα τῶν 125 ἑκατομμυρίων δολα-
ρίων, ἥτοι 625 ἑκατομμύρια φράγκων εἰς χρυ-
σόν. Ἐρχονται κατόπιν ὁ Βάλδορφ Ἀστορ ἑ-
χων 600 ἑκατομ. φράγκων, ὁ Ζεῦ Γουλδ
500 ἑκατομ., ὁ Ρούσελ Σάτζ 450 ἑκατομ., ὁ
Κερνήλιος Βανδερβίλτ 400 ἑκατομ., ὁ Οὐίλ-

λιαμ Βάνδερβίλτ 375 ἑκατομ., ὁ Οὐίλλιαμ
Ροκεφέλερ 300 ἑκατομ., ὁ Ἰάκωβος Ἀστορ
250 ἑκατομ., οἱ κληρονόμοι τοῦ Μωυσεῶς Τεῦ-
λορ 250 ἑκατομ., ὁ Φρ. ἀνδερβίλτ 175
ἑκατομ., ὁ Γ. Βάνδερβίλτ 150 ἑκατομ. Ἐν
συνόλῳ τὸ ἐπιτελεῖον τῆς πλουτοκρατίας ἐν Νέα
Ὑόρκῃ ἀποτελεῖται ἐκ 31 περιουσιῶν, ἀνερχομέ-
νων ἐκάστης εἰς πλείονα τῶν 100 ἑκατομ-
μυρίων φράγκων.

Ἀποτελέσματα τοκογλυφίας

Μέγα σκάνδαλον ἐκτυλίσσεται ἀπὸ τινῶν ἡ-
μερῶν ἐν τῇ κοινῳνίᾳ τοῦ Βουκουρεστίου. Ἡ κυ-
βέρνησις κατιδοῦσα ὁποῖα ἀδικία καὶ βλάβη
προσγίνεται εἰς τὴν νεολαίαν καὶ ἐν γένει εἰς
τὴν ῥωμουνικὴν κοινῳνίαν ἐκ τῆς ἀπληστίας
ἑβραίων τινῶν τοκογλύφων, προέβη εἰς τὴν σύλ-
ληψιν καὶ ἀνάκρισιν πολλῶν τοιούτων ὡς καὶ
τῶν πολυαριθμῶν θυμάτων των ἀνεκάλυψε δὲ
πρωτοφανῆ σκάνδαλα οὐκ ὀλίγον συντελέσαντα
εἰς τὴν καθ' ὅλοκληρῶν καταστροφὴν πολλῶν
οἰκογενειῶν. Οὕτως εὐρέθησαν ἑβραῖοι τοκο-
γλύφοι, εὐφῆμως μέχρι τῆς χθὲς γνωστοὶ ὡς
τραπεζῖται ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Βουκουρεστίου, οἵ-
τινες, ἐπωφελοῦμενοι ὑπὸ τῆς ἀμνηστίας ἀνηλικῶν
τινῶν Ρωμοῦνων νέων, ἐπιθυμοῦντων μὲν νὰ
διασκεδάσωσι, ἀλλὰ μὴ δυναμένων ἐνεκεν
ἐλλείψεως χρημάτων, μελλόντων ὅμως εἶτε νὰ
κληρονομήσωσι, εἶτε νὰ γείνωσι κατὰ τὴν
ἐνηλικιότητά των κάτογοι μεγάλων περιουσιῶν
ἐδάνευσαν αὐτοῖς χρῆματι, λαβόντες εἰς ἀν-
τάλλαγμα συναλλαγματικὰς πενταπλασίας καὶ
πολλάκις δεκαπλασίας ἀξίας.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ εἰσαγγελία ἐφυλάκισε πολ-
λοὺς ἐκ τῶν τοκογλύφων τούτων, οὓς θὰ δικά-
σῃ ὅπως ἐφαρμόσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀρισμέ-
νας ποινὰς αὐστηρότατα, ὅπως στιγματισθῶ-
σιν οἱ ἐνοχοὶ καὶ τὸ κακὸν περιορισθῇ ὅσον
τὸ δυνατόν περισσότερον.

Τὸ ἰαπωνικὸν ταχυδρομεῖον

Αἱ ἐπιστολαὶ τὰς ὁποίας τὴν σήμερον λαμ-
βάνει ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας δεκάκις εἶ-
νε περισσότερα τῶν λαμβανομένων πρὸ τοῦ σινο-
ιαπωνικοῦ πολέμου. Δὲν ὑπάρχει πόλις ἐν τῷ
πεπολιτισμένῳ κόσμῳ ὅθεν νὰ μὴ λαμβάνῃ ἐπι-
στολάς. Πολλοὶ ἀποστολεῖς του, ὡς φαίνεται,
νομίζουσιν ὅτι δι' αὐτοῦ θὰ κατορθώσωσιν νὰ
εὐρωπιν εἰσέδον εἰς τὰς ἀγοράς τῆς Ἰαπωνίας.
Ὁ ἀριθμὸς τῶν παντοειδῶν ἐφευρέσεων τὴν ἀγο-
ρὰν τῶν ὀποίων προτείνουσιν εἰς τὸν Αὐτοκρά-
τορα τῆς Ἰαπωνίας εἶνε ἀμύθητος.

ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΞΥΝΗΘΕΙΑ

Ἐν ταῖς ἐν τῇ νήσῳ Κεϋλάνῃ ἐκδιδομέναις ἀγγλικαῖς ἐφημερίσιν οὐχὶ σπανίως δημοσιεύονται παράξενοι ἀγγελίαι τοῦ ἀκολουθοῦ περιεχομένου: «Ζητοῦνται παιδία εὐτραφῆ ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς δέλεαρ τῶν κροκοδείλων, τὰ παιδία θὰ ἐπιστραφῶσιν εἰς τοὺς γονεῖς των ἐν πλήρει ὑγείᾳ καὶ ἀσφαλείᾳ». Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἀγγελία αὕτη θὰ φανῆ ἀστείότη ἀλλ' ὡς κατεδείχθη, οἱ θηρευταὶ τῶν κροκοδείλων πραγματικῶς λαμβάνουσι παιδία ἐπὶ ἐνοικίῳ καὶ μεταχειρίζονται αὐτὰ κατὰ τὴν θήραν ὡς ἰστίμον δέλεαρ, χωρὶς νὰ ἐπιφέρωσιν εἰς αὐτὰ βλάβην τινά. Οἱ γονεῖς τῶν παιδίων τελείως ἐπαφίενται εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῶν θηρευτῶν ἀποδίδοντες αὐτοῖς τὰ τέκνα των προσωρινῶς ἀντιγλίσγρης ἀνταμοιβῆς. Τὸ πρᾶγμα ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ, ὅτι ὁ κροκόδειλος τῆς Κεϋλάνης εἶνε ἔτι νοθρὸς ἢ ὁ συνάδελφός του ἐκ τῶν λοιπῶν χωρῶν, ἔνεκα δὲ τούτου μόνον τὸ νόστιμον δέλεαρ δύναται νὰ παρακινήσῃ αὐτὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ κρυσφύγετόν του, ἐν τῷ ὁποίῳ οὗτος ἐπὶ ὅλας ὥρας κεῖται ἀκίνητος καὶ ψήνεται ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου τῶν τροπικῶν. Ὁ θηρευτὴς ἔχει ἀνάγκην, ὅπως ἐξαγάγῃ δι' ἀπάτης τὸ θηρίον ἐκ τοῦ προσφυγίου του καὶ τὸ φέρῃ εἰς τὴν παραλίαν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χρησιμεύει ἀόεὺτραφῆς παῖς» Ὁ θηρευτὴς τίθησι τὸ ζῶν δέλεαρ εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀναμένει. Ὁ κροκόδειλος ὀσφραίνεται, τὴν προσέγγισιν τρυφεροῦ καὶ νωποῦ κρέατος, ἰδὼν δὲ τὸν παχὺν παῖδα, τὸ τέρας ἀνοίγει τὸ στόμα του καὶ πλησιάζει μετὰ θορύβου εἰς τὴν ὄχθην, ὅπως ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ νόστιμου δελέατος. Τὸ παιδίον, βεβαίως δὲν ἀναλογίζεται τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὁποῖον ἐκτίθεται. Ὁ θηρευτὴς κεκρυμμένος ὀπισθεν τῶν θάμνων μόνον ἀναμένει ἕως ὅτου τὸ θηρίον ἔλθῃ εἰς τοιαύτην πλησίον ἀπόστασιν ὅπως θανασίμως προσβληθῆ ὑπὸ τῆς σφαίρας τὴν ὁποίαν ὁ θηρευτὴς εὐστόχως διευθύνει εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ τέρατος. Ἀμα θηρευτῆ ὁ πρῶτος κροκόδειλος, ὁ θηρευτὴς τοποθετεῖ τὸ δέλεαρ εἰς ἄλλο μέρος τῆς ὄχθης ὅπου ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὕτη ἱστορία. Μετὰ τὸ πέρας τῆς θήρας ὁ θηρευτὴς ἀφαιρεῖ τὴν δорάν τοῦ ζῶου καὶ κρατεῖ μόνον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ἀποδίδει εἰς τοὺς ἐγγχωρίους, οἵτινες μετὰ πολλῆς ὀρέξεως τρώγουσιν αὐτὸ ἐπιστρέφει δὲ εἰς τοὺς γονεῖς τὸν παῖδα ἀποτίων τὸ συμπεφωνηθὲν χρηματικὸν ποσόν. Ἐν τούτοις δὲν δύναται τις νὰ μὴ ἐκπλαγῆ, βλέπων ὅτι ἐφημερίδες εὐνομούμενου ἔθνους δημοσιεύουσι τοιαύτας ἀγγελίας.

ΟΙ ΚΕΡΔΙΣΑΝΤΕΣ ΑΡΙΘΜΟΙ

τοῦ λαχείου τῶν Ἀρχαιοτήτων

Κλήρωσις τῆς Β' τετραμηνίας τοῦ 1896
γενομένη δημοσίᾳ τὴν 8 Σεπτεμβρίου ὥραν 2
μ. μ. εἰς ἣν ἐκέρδησαν οἱ ἐξῆς ἀριθμοὶ

33668	δραχμὰς	25000		
32043	»	3000		
67277	»	3000		
19967	ἀνὰ δραχμὰς	1000	ἕκαστος	
37135	»	»	»	
52196	»	»	»	
57131	»	»	»	
2007	ἀνὰ δρ.	500	ἕκαστος	31184
4301				47646
19600				68509
24227				71605
27242				71697
Οἱ ἐξῆς	100 ἀριθ.	ἐκέρδησαν	ἀνὰ δρ.	100
123,	16871,	29256,	42736,	57389
735,	17362,	30153,	43342,	58479
2221,	19591,	31080,	43863,	58833
3458,	20232,	31435,	44319,	59864
3565,	20912,	32520,	44451,	60682
4064,	21026,	33499,	45272,	62101
4178,	21047,	34082,	45905,	63828
5778,	21828,	35462,	46967,	64458
5893,	22449,	35576,	47408,	64798
6064,	24830,	36114,	48167,	66322
7540,	24884,	37820,	48368,	67887
8069,	25393,	37896,	48634,	68388
8177,	25845,	38649,	49109,	68504
8355,	26074,	38748,	49749,	69926
11117,	26107,	38883,	52103,	70510
12670,	26207,	39232,	52502,	72744
13621,	26631,	40491,	52591,	73207
13736,	26698,	41222,	53685,	73245
13964,	27282,	41589,	53700,	73308
15717,	29025,	42725,	56197,	73816

Ἐκ τῶν ἀγορασθέντων 20 λαχείων οὐδὲν ἐκέρδησεν. Ἴδου οἱ ἀριθμοί.

17051,	16055,	16054,	16053,	16052,
16051,	28051,	28052,	28053,	28054,
28055,	59053,	59054,	59055,	69053,
69054,	69055,	67743,	67744,	67745.